

Välisüliõpilaste majanduslik mõju

EESTI TÖÖTURUL OSALEMINE

Läbiviija: Kadri Rootalu, Statistikaamet

Tellija: Sihtasutus Archimedes

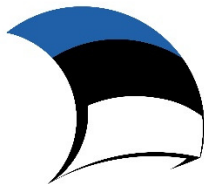
Tellija esindaja: Eero Loonurm (Väliturunduse agentuur)

Uuringu valmimist toetas programm „Dora Pluss“, mida viiakse ellu Euroopa Regionaalarengu fondi kaudu ning Euroopa Liidu struktuuritoetuste abil. Üks "Dora Pluss" programmi tegevustest on Eestis õppimise ja töötamise võimaluste tutvustamine kaubamärgi "Study in Estonia" raames. Tegevuse elluvijaks on Sihtasutuse Archimedes väliturunduse agentuur ning partneritena on tegevusse kaasatud Eesti kõrgkoolid.

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

SISUKORD

Sisukord	2
Sissejuhatus	3
Metoodika	5
Eesti Hariduse infosüsteemi andmed.....	5
Töötamise registri andmed	6
Tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsioonide andmed.....	8
Tulemused	10
Sugu	13
Haridusaste.....	14
Õpingute finantseerimise viis.....	16
Õppeasutus.....	19
Õppevaldkond	22
Elukohariik	26
Ettevõtte tegevusala	29
Ettevõtte omandivorm	35
Kokkuvõte.....	37
Lisa	39

SISSEJUHATUS

Eesti ülikoolides õppivate välisüliõpilaste arv on viimastel aastatel pidevalt tõusnud. Kui 2008/2009 õppeaastal jäi see veel alla 1000, siis 2018/19 õppeaastal oli välisüliõpilasi Eestis õppimas juba üle viie korra rohkem. Samuti on suurenenud välisüliõpilaste osakaal kõigi Eesti üliõpilaste seas¹. Viimasele on kaasa aidanud fakt, et samal ajal on kohalike üliõpilaste arv vähenenud 20000 üliõpilase võrra. Seega aitavad välisüliõpilased teatud määral kompenseerida kohalike üliõpilaste arvu langust². Õppeaastal 2018/19 moodustasid välisüliõpilased Eesti üliõpilaskonnast juba 11%¹. Tegemist on näitajaga, mille poolest Eesti kuulub Euroopa Liidu keskmike sekka¹ ning mis täidab Eesti kõrghariduse rahvusvahelise tutvustamise strateegias aastaks 2020 püstitatud 10% eesmärki³.

Koos välisüliõpilaste arvu suurenemisega on üha rikkalikum ka välisüliõpilaste päritoluriikide nimekiri. Seejuures eelistavad erinevate maailmajagude tudengid veidi erinevaid õppeastmeid ja erialasid⁴. 2018/19 õppeaastal õppis välistudengeid kokku 14 Eesti kõrgekoolis, populaarseimad olid ärianduse, halduse ja õiguse erialad, seda eriti bakalaureuse- ja magistriõppe välisüliõpilaste seas⁴. Põhjalikuma ülevaate välisüliõpilaste valikutest aastatel 2006-2016 leiab Haridus- ja teadusministeeriumi koostatud aastaanalüüsist².

Suureneva mitmekesisuse tingimustes kerkib küsimus, milline on erinevate valdkondade ja päritoluregioonide välisüliõpilaste kogemus Eestis õppimisest ning kuivõrd nad on seotud või panustavad Eesti ühiskonda. Siinse eluga juba õpingute ajal kohanenud välisüliõpilased võiksid osutada vajalikuks täienduseks Eesti tööturul ning panustada Eesti majandusse ka õpingute järgselt. Seetõttu on ka Eesti kõrghariduse rahvusvahelise tutvustamise strateegias toodud ühe indikaatorina välja kooli lõpetamise järgne Eestis töötamine: eesmärgiks on, et 30% magistri- ja doktoritaseme välisüliõpilastest vilistlastest töötaks pärast kooli lõpetamist Eestis edasi.

Eelnevast tulenevalt on käesoleva analüüsi eesmärgiks selgitada välja, kas ja kuidas on välisüliõpilased seotud Eesti tööturuga. Otsitakse vastust küsimusele, kui paljud välisüliõpilased Eestis õppimise ajal töötavad ja kui palju maksudena Eesti ühiskonda panustavad. Võrdlusena antakse õpingute ajal töötamise ja makstud maksude andmed ka kohalikele üliõpilastele. Lisaks õppivatele välisüliõpilastele vaadatakse ka viimastel aastatel Eestis õpingud lõpetanud välisüliõpilasi. Selgitatakse välja, kui paljud neist lõpetamise järgselt Eesti tööturul osalevad ja kui suurt tulu nende makstud tööjõumaksudest Eestile tõuseb.

Käesoleva analüüsi puhul on tegemist statistilise ülevaatega, mille fookus on suunatud Eesti kõrgekoolidesse ja ülikoolidesse immatrikuleeritud välisüliõpilaste töötamise ja tulu teenimise episoodidele. Põhjalikuma ülevaate kõigi Eestis õppivate üliõpilaste tööalasest staatusest ja sissetulekutest õpingute järgselt võib leida haridus- ja teadusministeeriumi uuringust „Kutse-ja

¹ Randoja, K. (2019). Viis korda rohkem välisüliõpilasi ja kaks korda rohkem mitmekesisust. Statistika blogi 22.08.2019. <https://blog.stat.ee/2019/08/22/viis-korda-rohkem-valisuliopilasi-ja-kaks-korda-rohkem-mitmekesisust/>

² Kreegipuu, T. (2017). Välisüliõpilased Eesti kõrghariduses. HTMi aasta-analüüs 2017. Eesti hariduse viis tugevust. Haridus- ja Teadusministeerium. <https://www.hm.ee/sites/default/files/uuringud/valisuliopilased.pdf>

³ Sihtasutus Archimedes (2015). Eesti kõrghariduse rahvusvahelise tutvustamise strateegia. <http://archimedes.ee/wp-content/uploads/2016/05/KH-rahvusvahelise-tutvustamise-strateegia.pdf>

⁴ Randoja, K. (2019). Välistudengeid meelitab äriandus, haldus ja õigus. Statistika blogi 26.08.2019. <https://blog.stat.ee/2019/08/26/valistudengeid-meelitab-arindus-haldus-ja-oigus/>

kõrgharidusõpingud lõpetanute edukus tööturul⁵ ning varasemate aastate Eurostudenti uuringutest⁶. Ülevaateid ja poliitikaanalüüse Eestis õppivate välisüliõpilaste õpingutest, toimetulekust ja probleemkohtadest koostavad regulaarselt ka SA Archimedes⁷⁸⁹, haridus- ja teadusministeerium²⁵ ning mõttekoda Praxis¹⁰.

⁵ Leppik, M. (2019). Kutse- ja kõrgharidusõpingud lõpetanute edukus tööturul 2017. Tartu: Haridus- ja Teadusministeerium. https://www.hm.ee/sites/default/files/edukus_tooturul_2019.pdf

⁶ Haaristo, H-S., Kirss, L., Leppik, C., Mägi, E., Haugas, S. (2017). Eesti üliõpilaste eluolu 2016: rahvusvahelise üliõpilaste uuringu EUROSTUDENT VI Eesti analüüs. Tallinn: Poliitikauuringute Keskus Praxis.

⁷ EKKA (2019). Välisüliõpilaste õppimine ja õpetamine Eesti kõrgkoolides. Hindamisaruanne. http://ekka.archimedes.ee/wp-content/uploads/Temaatilise_hindamise_aruanne_2019.pdf

⁸ Loonurm, E. (2019). Eestis õppivate kraadiõppe välistudengite arv ületas 5000 piiri. <http://archimedes.ee/eestis-oppivate-kraadioppe-valistudengite-arv-uletas-5000-piiri/>

⁹ Piliste, K. (2019). Kraadiõppe välistudengite statistika 2018/2019. <http://archimedes.ee/blog/kraadioppe-valistudengite-statistika-2018-2019/>

¹⁰ Haaristo, H-S. (2014). Välisüliõpilased Eestis – kas vajame neid ka tööturul? – Poliitikaanalüüs nr 2. Praxis.

METOODIKA

EESTI HARIDUSE INFOSÜSTEEMI ANDMED

Saamaks informatsiooni üliõpilaste õppimise, õppekohtade ja õpingute lõpetamise kohta kasutatakse käesolevas analüüsis Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) andmeid õppeaastatest 2016/17 kuni 2018/19. Välisüliõpilasi vastavalt Eesti Hariduse Infosüsteemis (EHIS) defineeritule: välisüliõpilane on selline üliõpilane, kelle õppeasutus on välisüliõpilasena määratlenud. Seejuures kasutavad õppeasutused välisüliõpilase staatuse määramisel infot tema elukohamaa, elamisloa olemasolu ja kodakondsuse kohta. Kohalikud üliõpilased on käesolevas analüüsis üliõpilased, keda õppeasutus ei ole määratlenud välisüliõpilasena.

Käesolevas aruandes vaadatakse läbivalt kahte sorti EHISe kirjeid. Esmalt vastaval õppeaastal kõrgharidusõppesse immatrikuleeritud õppijate kirjeid ning seejärel vastaval õppeaastal õpingud lõpetanud vilistlaste kirjeid.

ÕPPIJAD

Analüüsi kaasatud välisüliõpilaste arv kohalike üliõpilastega võrreldes õppeaastatel 2016/17 kuni 2018/19 vastava õppeaasta novembri seisuga on esitatud tabelis 1. Sellest võib näha, et kui kohalike üliõpilaste arv on nende aastate jooksul vähenenud kolme tuhande võrra, siis välisüliõpilaste arv on kasvanud rohkem kui tuhande üliõpilase võrra.

Tabel 1. Üliõpilaste arvud Eestis

	2016/17	2017/18	2018/19
Kohalik üliõpilane	43659	41553	40593
Välisüliõpilane	3914	4391	5043

Kuna tervel hulgal üliõpilastest on andmebaasides puudu identifikaator, mis võimaldaks nende andmeid siduda töötamise ja makstud maksude andmetega, tuleb siinkohal nemad edasisest analüüsist välja jätta. Seega, me ei tea, kas nendele üliõpilastele mingil hetkel omistati Eesti isikukood või mitte ja sellega seoses pole võimalik nende töötamise kirjeid ka andmebaasidest leida. Analüüsiks kasutatavate üliõpilaste arvud erinevatel õppeaastatel on esitatud tabelis 2. Rohkemal määral puudutab isikukoodi puudumise probleem välisüliõpilasi, kelle puhul analüüsi jäävate üliõpilaste osakaal on erinevatel aastatel kahe kolmandiku kuni kolmveerandi juures. Analüüsist välja jäävate üliõpilaste puhul tuleb veel eraldi ära märkida, et nende seas on ka Eesti ülikoolide välismaa filiaalides õppivaid üliõpilasi, kellele isikukoodi omistamine polegi vajalik. Selliseid välisüliõpilasi oli näiteks 2018/19 õppeaastal 277.

Tabel 2. Üliõpilaste arvud töötamise ja tulude analüüsis

	2016/17	2017/18	2018/19
Kohalik üliõpilane	43620	41533	40590
Välisüliõpilane	2538	3235	3614
Analüüsi kaasatud välisüliõpilaste osakaal kõigist välisüliõpilastest	65%	74%	71%

VILISTLASED

Lisaks vastaval õppeaastal õppijate andmetele vaadatakse analüüsis ka Eestis õppeasutuse lõpetanud üliõpilasi lõpetamisele järgneva õppeaasta jooksul. Vastava õppeaasta vilistlasena lähevad arvesse üliõpilased, kes lõpetasid õpingud vahemikus 1. oktoobrist kuni 30. septembrini. Seega, 2016/17 õppeaastal lõpetanud üliõpilasi vaadeldakse õppeaasta 2017/18 jooksul ning 2017/18 õppeaastal lõpetanud üliõpilasi õppeaasta 2018/19 jooksul. Lõpetajate (vilistlaste) arvud õppeaastate lõikes on esitatud tabelis 3. Kuna 2018/19 õppeaasta vilistlaste andmed pole veel analüüsi valmimise ajaks kättesaadavad, siis selle aasta lõpetajate arve tabelites pole.

Tabel 3. Lõpetajate arvud lõpetamise õppeaasta järgi EHISE andmete põhjal

	2016/17	2017/18
Kohalik üliõpilane	8711	8026
Välisüliõpilane	700	1041

Sarnaselt õppijatele on ka vilistlaste puhul võimalik, et neil puudub EHISes Eesti isikukood ja edasistes analüüsidest nende andmeid enam kasutada ei saa. Isikukoodiga vilistlaste arvud on esitatud tabelis 4. Andmetest on näha, et isikukoodi puudumise tõttu kukub rohkem välisüliõpilasi analüüsist välja just 2017/18 õppeaasta vilistlaste puhul.

Tabel 4. Lõpetajate arvud töötamise ja tulude analüüsis lõpetamise õppeaasta järgi

	2016/17	2017/18
Kohalik üliõpilane	8710	8014
Välisüliõpilane	699	849
Analüüsi kaasatud välisüliõpilaste osakaal kõigist välisüliõpilastest	99,9%	82%

Nii õppijate kui vilistlaste üldarvud õppeaasta ning klassifitseerivate tunnuste (sugu, haridusaste, õppe finantseerimise viis, õppevaldkond, kool, päritoluregioon, tööandja tegevusala ja omandivorm) lõikes on esitatud lisas tabelis 1.

TÖÖTAMISE REGISTRI ANDMED

Selgitamaks välja, kuivõrd osalevad üliõpilased õpingute ajal ja järgselt Eesti tööturul ühendati EHISest saadud informatsioon Töötamise Registri (TÖR) andmebaasiga. Ühendamisel seati tingimuseks, et võtta arvesse vaid kirjed, kus töötamise lõpetamine on toimunud vastava õppeaasta alguse 1. septembril või hiljem (analüüsi on võetud ka tähtajatud lepingud) ning töötamise alustamine on toimunud enne järgmise õppeaasta 1. septembrit. Seega määratletakse tööepisood kui TÖRis ühe tööandja poolt registreeritud töötamine, millest vähemalt üks päev langeb vaadeldavasse õppeaastasse. Näiteks 2018/19 õppeaasta puhul jäid analüüsi kirjed, kus töötamist alustati enne 1. septembrit 2019. Välja jäid kirjed, kus töötamine lõpetati enne 2018. aasta 1. septembrit.

Töötamisena arvestati igasuguseid töötamise ja lepingute liike välja arvatud vabatahtlik töö ja abikaasatasa saamine¹¹. Mittetöötanuks loetakse üliõpilased, kellel küll EHISE järgi on olemas Eesti isikukood, kuid sellise isikukoodiga inimese kohta TÖRis ühtegi märget pole. Töötamise definitsioonis

¹¹ Vt töötamise liike TÖR abimaterjalidest https://www.emta.ee/sites/default/files/ariklient/registreerimine-ettevotlus/tootamine/tootamise_liikide_klassifikaator.pdf

lähtuti seega Eesti Maksu- ja Tolliameti töötamise definitsioonist, mis ei ole võrreldav Edukus Tööturul projektis kasutatava definitsiooniga. Peamise erinevusena saab välja tuua, et käesolevas analüüsis loetakse töötanuks üliõpilased, kes on terve õppeaasta jooksul TÖRi järgi vähemalt ühe päeva registreeritult töötanud. Haridus- ja teadusministeeriumi analüüsidest vaadatakse aga peamiselt inimesi, kellel töötamine on peamine tegevusala. Väljavõtte TÖRist on tehtud 25. septembril 2019.

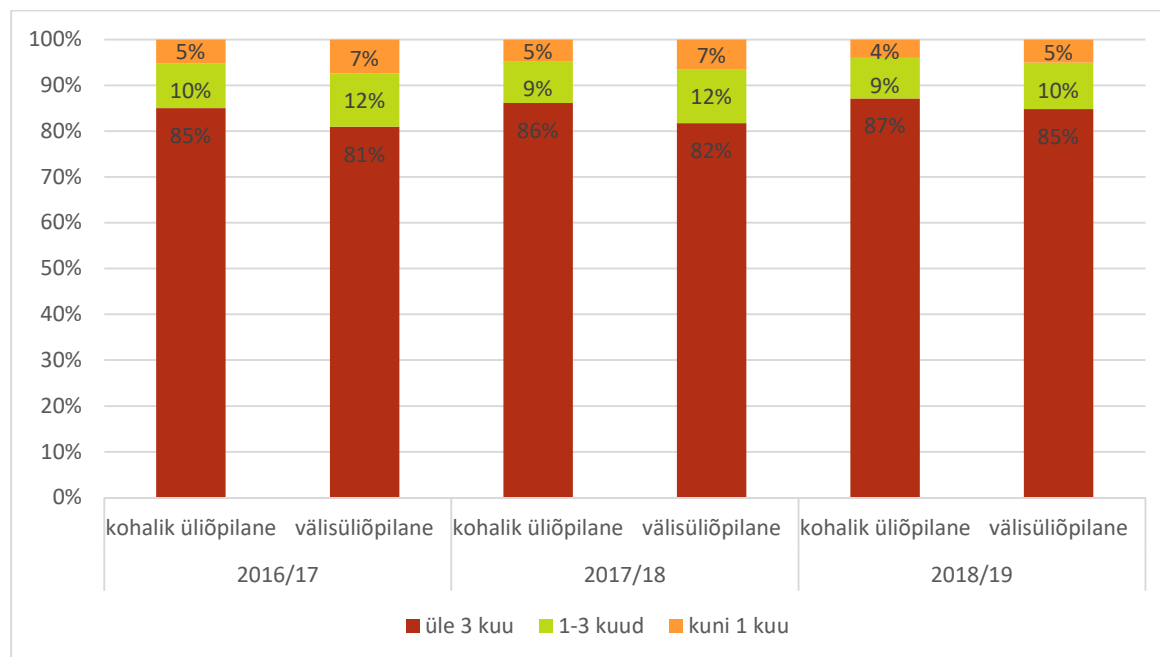
ÕPPIJAD

Vastava õppeaasta jooksul vähemalt ühe registreeritud töötamiseepisoodiga kohalike ja välisüliõpilaste arvud on esitatud tabelis 5. Sellest selgub, et üldarvudena on tööturul osalenud välisüliõpilaste arv on suurenenud 1206lt õppeaastal 2016/17 1924ni õppeaastal 2018/19.

Tabel 5. Töötanud (vähemalt ühe töökorra) üliõpilaste arv TÖRis.

	2016/17		2017/18		2018/19	
	Töötas	Ei töötanud	Töötas	Ei töötanud	Töötas	Ei töötanud
Kohalik üliõpilane	36323	7297	35259	6274	34610	5980
Välisüliõpilane	1206	1332	1619	1616	1924	1690

Kui vaadata üliõpilaste õppeaasta jooksul registreeritud tööepisoodide kogupikkust, ei ilmne märkimisväärseid erinevusi aastate vahel (vt joonis 1). Üliõpilasi, kes töötavad õppeaasta jooksul kokku 30 päeva või vähem, on igal aastal kohalike üliõpilaste seas 4-5%, välisüliõpilaste seas 5-7%. Nii kohalike kui välisüliõpilaste seas on valdav ikkagi pikaajaline (üle 3 kuu kestev) töötamine.

Joonis 1. Õppeaasta jooksul üliõpilastel registreeritud tööepisoodide kogupikkus kohalikel ja välisüliõpilastel.

Küll aga on just 2018/19 õppeaastal varasemate õppeaastatega võrreldes suurenenud välisüliõpilaste töötamiseepisoodide arv. Kui varasematel aastatel oli ühe välisüliõpilase kohta TÖRis keskmiselt 2,3 kirjet, siis 2018/19 oli keskmine kirjete arv juba 3,2 (tabel 6). Kohalikel üliõpilastel sarnast suurenemist näha ei ole.

Tabel 6. Keskmine töötamise kirjete arv õppija kohta õppeaasta jooksul

	2016/17	2017/18	2018/19
Kohalik üliõpilane	2,0	2,1	2,1
Välisüliõpilane	2,3	2,3	3,2

VILISTLASED

Vilistlaste puhul vaadatakse samuti TÖRi kirjeid ning töötamisi õpingute lõpetamisele järgneva õppeaasta jooksul Eestis. Ka siin lähevad töötanuna arvesse inimesed, kellel leidub vähemalt üks töötamise kirje TÖRis, ükskõik kui lühikest aega see ka kestaks. Sel ajaperioodil töötanud ja mittetöötanud vilistlaste arvud on esitatud tabelis 7.

Tabel 7. Vilistlaste töötamine lõpetamisele järgneva õppeaasta jooksul. Tabelis on näidatud lõpetamise õppeaasta

	2016/17		2017/18	
	Töötas	Ei töötanud	Töötas	Ei töötanud
Kohalik üliõpilane	8023	687	7363	651
Välisüliõpilane	313	386	434	415

Tabelite 4 ja 7 võrdluses on näha, et 2016/17 õppeaastal lõpetanud 699 välisüliõpilastest 313 (ehk 45%) töötas järgmisel õppeaastal Eestis, 2017/18 õppeaastal lõpetanud 849 välisüliõpilasest tegi seda 434 (ehk 51%). Seejuures on teada, et 2017/18 õppeaasta vilistlastest oli seisuga 1.1.2019 Eestis residendina Rahvastikuregistris arvel 637 inimest, 2016/17 õppeaasta vilistlastest oli seisuga 1.1.2018 Eestis residendina Rahvastikuregistris arvel 547 inimest. Kohalike üliõpilaste puhul on järgmisel õppeaastal töötavate vilistlaste osakaal mõlemal aastal üle 90%.

TULU- JA SOTSIAALMAKSU DEKLARATSIOONIDE ANDMED

Vaatamaks, kui palju välisüliõpilased panustavad Eesti majandusse maksude kaudu, võeti kasutusele ettevõtete poolt Eesti Maksu- ja Tolliametile esitatud tulu- ja sotsiaalmaksu deklaratsioonide (TSD) lisade 1 ja 2 andmed. Maksu ja Tolliameti juhendite järgi deklareeritakse vormi TSD lisas 1 residentist füüsilistele isikutele kalendrikuul tehtud tulu- ja sotsiaalmaksuga, kohustusliku kogumispensioni maksega ja töötuskindlustusmaksuga maksustatavad väljamaksed ning nimetatud isikute eest tasutud III samba sissmaksed. Lisas 2 deklareeritakse sarnased näitajad mitteresidentidele. Kuna tööandjad võivad välisüliõpilasi käsitleda nii residentide- kui mitteresidentidena, arvestatakse antud analüüsis mõlema lisa andmeid. Seejuures oli andmetest näha, et umbkaudu pooled mitteresidentidena tulu saanud välisüliõpilased olid samal õppeaastal saanud tulu ka residentidena.

Analüüsides võetakse arvesse teine tulu¹². Analüüsist välja on jäetud haigushüvitised, vanemahüvitis, litsentsitasud jms.

Analüüsides esitatakse järgmised näitajad: tööandja poolt tehtud väljamakse suurus (VMS), makstud tulumaks (TM) ja makstud sotsiaalmaks (SM). Vaatlusperioodiks on sarnaselt töötamise analüüsiga käesolev õppeaasta õppijate puhul ning lõpetamisele järgnev õppeaasta vilistlaste puhul.

¹² Tõise tuluna arvestatakse TSD lisa 1 tulu liike 10, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23

ÕPPIJAD

Nende üliõpilaste arv, kes õppeaasta jooksul (vähemalt ühel kuul) on teeninud töist tulu TSD järgi, on esitatud tabelis 8. Välisüliõpilaste puhul lisa 1 ja lisa 2 all näidatud inimeste arvud sisaldavad osaliselt samu üliõpilasi (s.t sama üliõpilase kohta võib olla täidetud tööandjate poolt nii lisa 1 kui lisa 2).

Tabel 8. Töist tulu teeninud üliõpilaste arv TSD lisa 1 ja lisa 2 andmetel (samad inimesed võivad saada tulu nii lisa 1 kui lisa 2 arvestuses, seega ei ole tulu saanud välisüliõpilaste arv lisa 1 ja lisa 2 summa)

	2016/17	2017/18	2018/19
Kohalik üliõpilane	35198	34116	33099
Välisüliõpilane TSD lisa 1	1004	1335	1685
Välisüliõpilane TSD lisa 2	339	492	536

Võrdluses TÖR andmetega on näha, et TÖRi kirjete arv on igal õppeaastal väiksem kui TSD andmetel. Erinevused võivad tulla asjaolust, et töötamise registreerimine ja palga saamine võivad toimuda erinevatel kalendrikuudel.

VILISTLASED

Ka vilistlaste puhul saab vaadata, kui paljud neist on lõpetamisele järgneva õppeaasta jooksul töist tulu teeninud. Sarnaselt õppivate üliõpilaste andmetega on ka siin töist tulu teeninud välisüliõpilaste koguarv väiksem kui lisa 1 ja lisa 2 andmete liitmisel selguks. Põhjuseks on sarnaselt õppijatega see, et sama inimest võivad tööandjad tõlgendada kord residendi, kord mitteresidendina. Töist tulu teeninud vilistlaste arv lõpetamisele järgneval õppeaastal on esitatud tabelis 9.

Tabel 9. Töist tulu teeninud vilistlaste arv TSD lisa 1 ja lisa 2 andmetel (samad inimesed võivad saada tulu nii lisa 1 kui lisa 2 arvestuses, seega ei ole tulu saanud välisüliõpilaste arv lisa 1 ja lisa 2 summa)

	2016/17	2017/18
Kohalik üliõpilane	7837	6977
Välisüliõpilane TSD lisa 1	285	405
Välisüliõpilane TSD lisa 2	42	50

Seega, edasistes analüüsides on tegemist üliõpilastega:

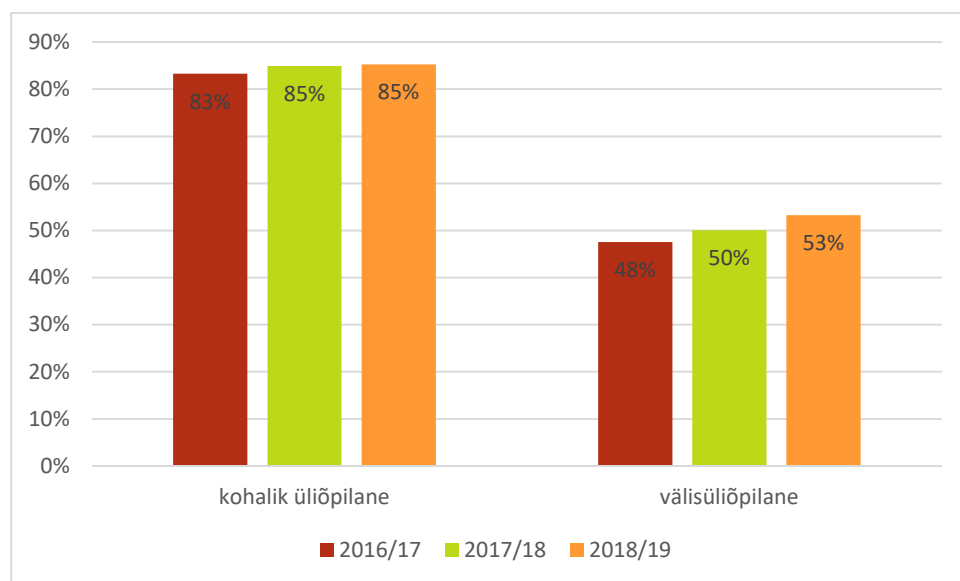
- 1) Kellel on olemas isikukood
- 2) Kelle isikukood on ka EHISesse sisestatud
- 3) Välisüliõpilased on need, kellel on õppeasutuse poolt EHISes defineeritud välisüliõpilase staatus
- 4) Töötamine on TÖRis tööandja poolt registreeritud sissekanne
- 5) Tõise sissetuleku saamine on mõõdetud tööandja poolt makstud tulu- või sotsiaalmaksu kaudu
- 6) Töötamist ja tulu saamist arvestatakse vahemikus 1. septembrist kuni 31. augustini õppeaasta jooksul

TULEMUSED

ÕPPIJAD

Eelpool kirjeldatud meetodika järgi on näha, et 2018/19 õppeaastal oli Eestis töötamise kohta märke 85% kohalikest üliõpilastest ja 53% välisüliõpilastest (joonis 2).

Kolme viimase õppeaasta jooksul on näha, et vähemalt ühe korra töötanud üliõpilaste osakaal on jäänud kohalike üliõpilaste hulgas samaks, kuid pisut suurenenud välisüliõpilaste seas. Kas see on aga reaalne muutus või tuleneb analüüsist puuduvate isikukoodidega inimeste väljajäämisest, on momendil raske öelda. Kindlam saab töötavate üliõpilaste osakaaludes olla kohalike üliõpilaste puhul, sest nende seas oli puuduvaid isikukode väga vähe.

Joonis 2. Õppeaasta jooksul töötanud üliõpilaste osakaal välis- ja kohalike üliõpilaste seas. Osakaal on arvatud nendest üliõpilastest, kellel on andmebaasides olemas isikukood. Inimeste koguarvud on esitatud lisas tabelis 1.

Töist tulu teeninud üliõpilaste teenitud kogusummad aastate järgi on esitatud tabelis 10. Analüüsist võib näha, et 2018/19 õppeaastal panustasid välisüliõpilased Eesti majandusse makstes tulumaksu 2,4 miljonit eurot ning sotsiaalmaksu 5,6 miljonit eurot. Summad on seejuures aastate jooksul suurenenud.

Tabel 10. Töist tulu teeninud üliõpilaste arv, neile õppeaasta jooksul tehtud väljamaksete kogusumma, makstud tulumaks ja sotsiaalmaks miljonites eurodes

Õppeaasta		Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Kohalik üliõpilane	341,5	56,2	112,9	35211
	Välisüliõpilane	8,4	1,4	2,8	1187
2017/18	Kohalik üliõpilane	347,3	53,9	114,8	34130
	Välisüliõpilane	12,5	1,9	4,1	1595
2018/19	Kohalik üliõpilane	371,5	57,2	122,7	33114
	Välisüliõpilane	16,7	2,4	5,6	1936

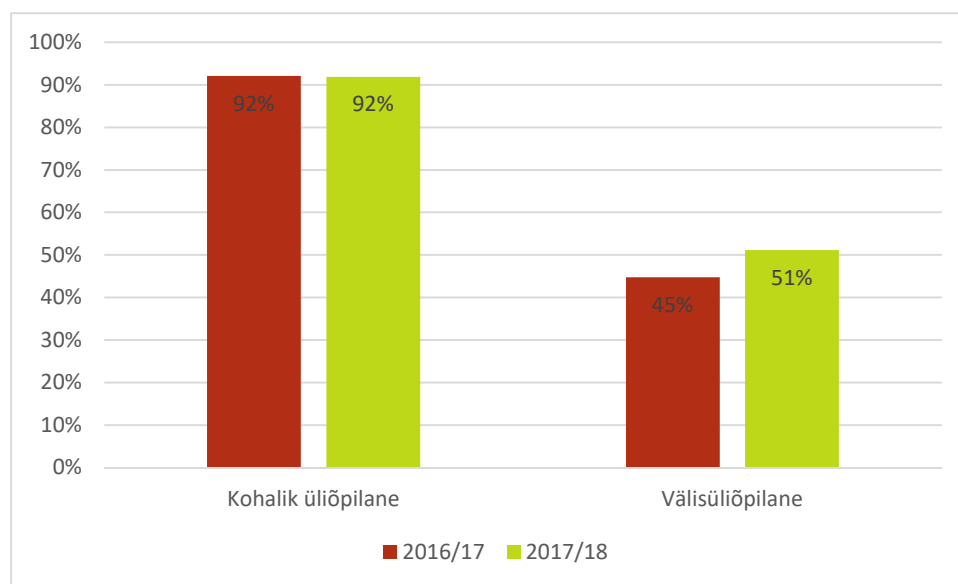
Võrreldes keskmisi väljamakstud summasid üliõpilase kohta võib näha, et kohalike üliõpilaste aastasissetulek on keskmiselt kõrgem kui välisüliõpilastel (tabel 11). Õppeaastal 2018/19 maksis kohalik üliõpilane keskmiselt Eestis tulumaksu 1728 eurot ja sotsiaalmaksu 3704 eurot, välisüliõpilane maksis sama õppeaasta jooksul tulumaksu keskmiselt 1250 ja sotsiaalmaksu 2868 eurot.

Tabel 11. Keskmine üliõpilastele väljamakstud summa terve õppeaasta jooksul (eurodes)

Õppeaasta		Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Kohalik üliõpilane	9700	1595	3206	35211
	Välisüliõpilane	7110	1178	2359	1187
2017/18	Kohalik üliõpilane	10177	1580	3363	34130
	Välisüliõpilane	7841	1180	2600	1595
2018/19	Kohalik üliõpilane	11219	1728	3704	33114
	Välisüliõpilane	8648	1250	2868	1936

VILISTLASED

Vaadates vilistlaste töötamist lõpetamisele järgneva õppeaasta jooksul, ilmnevad suured erinevused kohalike ja siin lõpetanud välisüliõpilaste vahel. Kui välisüliõpilastest töötavad vähemalt ühel korral lõpetamisele järgneval õppeaastal umbkaudu pooled, siis kohalikest üliõpilastest üle 90% (joonis 3). Saadud osakaalud on suuremad Edukus Tööturul⁵ projekti analüüside käigus saadud tulemustest, sest sealses analüüsis võetakse töötamisena arvesse vaid töötamist põhitegevusena.

Joonis 3. Vilistlaste töötamine lõpetamisele järgneva õppeaasta jooksul. Joonisel on näidatud õpingute lõpetamise õppeaasta. Välisüliõpilastest lõpetajate koguarvud eri aastatel on esitatud lisas tabelis 1,

Vilistlastele tööandjate poolt väljamakstud töise tulu summad, tulu- ja sotsiaalmaksu kogusummad on esitatud tabelis 12. Siit selgub, et 2016/17 õppeaastal lõpetanud kohalikud üliõpilased maksid järgmise õppeaasta jooksul oma teiselt tulult tulumaksu 18 miljonit ja sotsiaalmaksu 37 miljonit eurot. Samal õppeaastal Eestis lõpetanud välisüliõpilased maksid tulumaksu umbkaudu 0,7 miljonit ja sotsiaalmaksu 1,4 miljonit eurot. Kui kohalike vilistlaste arv ja saadud töötasu summad on 2017/18 õppeaastaks veidi langenud, siis välisüliõpilaste teenitud kogusumma on suurenenud. See tuleneb otseselt ka lõpetanud välisüliõpilaste arvu kasvust.

Tabel 12. Töist tulu teeninud vilistlaste arvud ja väljamakstud kogusummad lõpetamisele järgneval õppeaastal (miljonites eurodes)

Lõpetamise õppeaasta		Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Kohalik üliõpilane	111,7	18,1	36,9	7840
	Välisüliõpilane	4,2	0,7	1,4	303
2017/18	Kohalik üliõpilane	109,6	17,9	36,2	6980
	Välisüliõpilane	5,8	0,9	1,9	424

Keskised kuised väljamaksed üliõpilase ja tööandja kohta on esitatud tabelis 13. Sealt selgub, et vilistlaste puhul pole keskmised väljamakse summad kohalike ja siin lõpetanud välisüliõpilaste vahel enam nii palju erinevad, kui need olid õppivate üliõpilaste puhul, kuid on välisüliõpilaste puhul siiski väiksemad. Samale tulemusele on jõutud varasemate aastate Edukus tööturul analüüsid. Keskmine kohalikust üliõpilasest vilistlane maksis 2018/19 õppeaasta jooksul tulumaksu 2565 ja sotsiaalmaksu 5183 eurot. Välisüliõpilasest vilistlane aga tulumaksu 2128 ja sotsiaalmaksu 4505 eurot. Mõlemal juhul on summad üliõpilase kohta vilistlaste seas suuremad kui õppijate seas.

Tabel 13. Töist tulu teeninud vilistlastele tehtud keskmised aastased väljamaksed lõpetamisele järgneval õppeaastal

Lõpetamise õppeaasta		Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Kohalik üliõpilane	14253	2314	4703	7840
	Välisüliõpilane	13894	2265	4592	303
2017/18	Kohalik üliõpilane	15709	2564	5183	6980
	Välisüliõpilane	13627	2128	4505	424

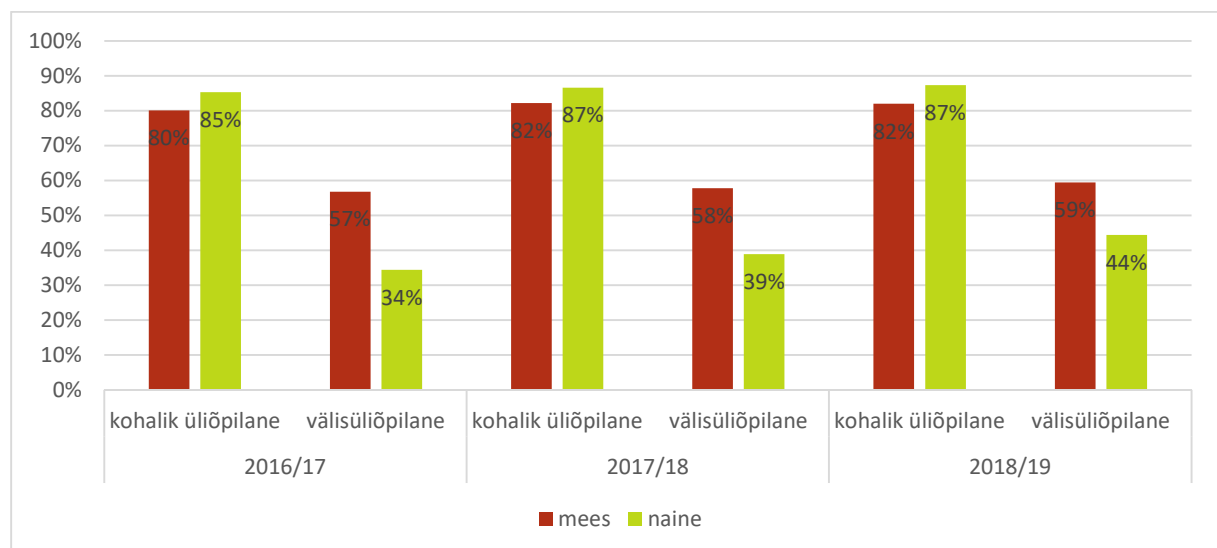
Kohalike ja välisüliõpilaste võrdlemisel (eriti õppijate puhul) peab aga kindlasti silmas pidama, et keskmine kohalik üliõpilane erineb märkimisväärselt keskmisest välisüliõpilasest. Kui paljudel kohalikel üliõpilastel on töökoht olemas juba enne õpingute alustamist, siis välisüliõpilased peavad töotsinguid Eestisse jõudes alles alustama. Sellest tulenevalt vaadatakse edasistes analüüsidest teenitud kogusummasid vaid välisüliõpilastel ja siin lõpetanud välisüliõpilastel/vilistlastel ning võrdlusena kohalike üliõpilaste tulusid enam välja ei tooda. Keskised aastased väljamaksed välisüliõpilase kohta on ära toodud lisas tabelis 3.

Järgnevalt vaadatakse üliõpilaste töötamist ja tulu teenimist ka peamiste sotsiaal-demograafiliste näitajate lõikes. Silmas tuleb pidada, et üksikutest analüüsides võib välja jääda üliõpilasi või ettevõtteid, kes pole vastava näitaja kohta andmeid esitanud (näiteks: teadmata on päritolumaa). Samuti esineb igal aastal üliõpilasi, kes õpivad samaaegselt mitmel erineval õppekaval ning töötavad erinevate ettevõtete heaks. Ülevaade vastajate arvudest vaadeldud alamgruppides on esitatud lisa tabelis 1.

SUGU

ÕPPIJAD

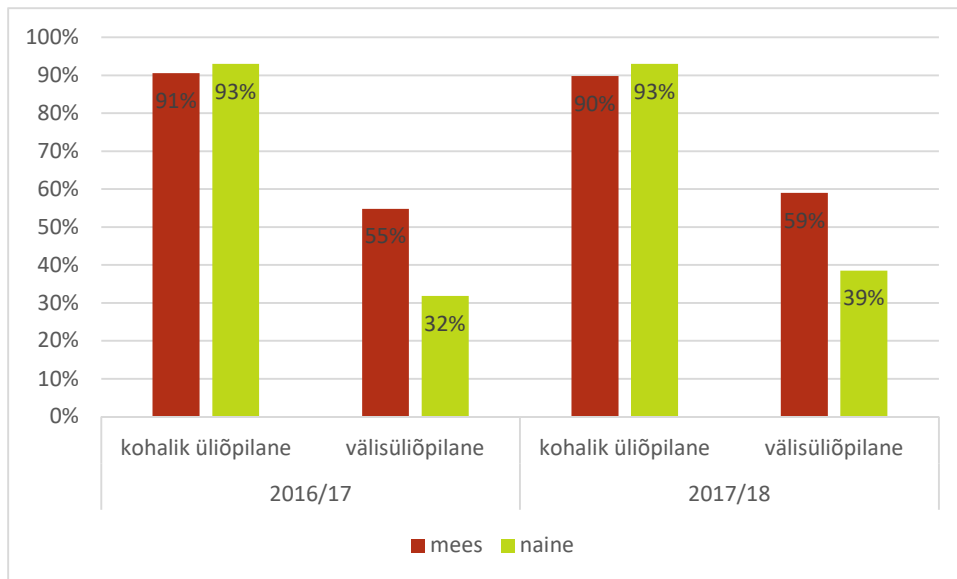
Tulemused üliõpilaste töötamise kohta soo lõikes on esitatud joonisel 4. Sellelt võib näha, et kui kohalike üliõpilaste puhul on õpingute ajal töötamine veidi levinum naiste seas, siis välisüliõpilaste puhul töötavad rohkem mehed. Samuti võib märgata, et aja jooksul on naissoost välisüliõpilaste seas tööturul osalemine kasvanud. Siin võiks edasistes uuringutes üritada selgitada, kas tõus on tulnud töötamise levimisest või paremast isikukoodide registreerimisest.

Joonis 4. Töötavate üliõpilaste osakaal soo järgi

VILISTLASED

Vastava õppeaasta vilistlaste töötamise osakaal järgmise õppeaasta jooksul on näidatud joonisel 5. Ka siin on näha, et Eestis lõpetanud välisüliõpilastest vilistlaste puhul naised jäävad edasi Eestisse tööle väiksema tõenäosusega kui mehed. Nagu õppijate puhul, võib ka siin näha tööturul osalejate osakaalu tõusu just naiste seas.

Joonis 5. Vilistlaste töötamine õpingute järgselt lõpetamise õppeaasta ja soo järgi.

HARIDUSASTE

ÕPPIJAD

Tulemused üliõpilaste töötamise kohta haridusastme järgi on esitatud tabelis 14. Võrreldes välisüliõpilasi ja kohalikke üliõpilasi on sealt näha, et kohalikud üliõpilased töötavad välisüliõpilastest rohkem kõigis õppeastmetes. Välisüliõpilaste puhul paistab silma, et integreeritud õppe üliõpilased praktiliselt ei töötagi. Kõige suurem on töötavate üliõpilaste osakaal rakenduskõrgharidusõppes.

Tabel 14. Töötavate üliõpilaste osakaal haridusastme järgi.

	2016/17		2017/18		2018/19	
	kohalik üliõpilane	välis-üliõpilane	kohalik üliõpilane	välis-üliõpilane	kohalik üliõpilane	välis-üliõpilane
Bakalaureuseõpe	77%	40%	79%	43%	79%	48%
Rakenduskõrg- haridusõpe	85%	78%	86%	85%	87%	80%
Integreeritud õpe	78%	3%	80%	3%	79%	3%
Magistriõpe	90%	54%	91%	54%	92%	59%
Doktoriõpe	92%	66%	93%	65%	93%	55%

Kui vaadata välisüliõpilaste teenitud tulu, siis väljamakseid on kõige suuremas summas kõigil aastatel tehtud magistriõppe üliõpilastele (tabel 15). Neid on töötavate välisüliõpilaste seas aga ka kõige rohkem. Saadud tulu suuruse poolest järgnevad bakalaureuse- ja doktoriõppe üliõpilased. Kui teenitud tulu kogusummad olid neil gruppidel õppeaastal 2018/19 peaaegu võrdsed, siis keskmine teenitud summa üliõpilase kohta oli suurem doktoriõppe üliõpilastel (vt lisa tabel 3). Keskmine töötav doktoriõppe välisüliõpilane teenis 2018/19 õppeaasta jooksul töist tulu 9816 eurot, magistriõppe välisüliõpilane 9185 eurot.

Tabel 15. Välisüliõpilastele tehtud väljamaksed õppimise ajal (kogusummad miljonites eurodes) haridusastme järgi

Õppeaasta	Haridusaste	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Bakalaureuseõpe	1,33	0,21	0,44	262
	Rakenduskõrgharidusõpe	0,47	0,07	0,16	77
	Magistriõpe	4,75	0,79	1,58	633
	Doktoriõpe	1,82	0,31	0,60	210
	KOKKU	8,37	1,38	2,78	1190
2017/18	Bakalaureuseõpe	2,11	0,29	0,70	371
	Rakenduskõrgharidusõpe	1,19	0,15	0,40	161
	Magistriõpe	6,64	1,03	2,20	808
	Doktoriõpe	2,51	0,41	0,83	247
	KOKKU	12,45	1,88	4,13	1597
2018/19	Bakalaureuseõpe	2,85	0,37	0,95	416
	Rakenduskõrgharidusõpe	1,92	0,20	0,64	233
	Magistriõpe	9,24	1,40	3,06	1006
	Doktoriõpe	2,67	0,43	0,88	272
	KOKKU	16,68	2,40	5,53	1938

VILISTLASED

Töötavate vilistlaste osakaalud lõpetamisjärgsel õppeaastal on näidatud tabelis 16. Sealt selgub, et väiksema tõenäosusega jäävad Eestisse peale lõpetamist tööle integreeritud õppe välisüliõpilastest lõpetajad. Väljatoodud haridusastmete järgi suurim Eestisse tööle jääjate osakaal oli rakenduskõrghariduse välisüliõpilastest lõpetajatel. Siiski tuleb siin meele pidada, et neid oli 2016/17 õppeaastal alla 10 ning 2017/18 õppeaastal 23 (vt täpsemalt lisas tabel 1).

Tabel 16. Vilistlaste töötamised lõpetamise õppeaasta ja lõpetatud haridusastme järgi

	2016/17		2017/18	
	kohalik üliõpilane	välisüliõpilane	kohalik üliõpilane	välisüliõpilane
Bakalaureuseõpe	88%	26%	87%	36%
Rakenduskõrgharidusõpe	94%	78%	94%	91%
Integreeritud õpe	93%	2%	93%	0%
Magistriõpe	95%	57%	95%	57%
Doktoriõpe	93%	40%	95%	65%

Kuna vilistlaste arvud on väiksemad kui üliõpilastel, ei ole kõigis õppeastmetes igal aastal pidevalt piisavalt palju välisüliõpilasi, kes oleks töist tulu teeninud. Seetõttu esitatakse tabelis 17 vaid selliste õppeastmete andmed, kus mõlemal aastal oli vähemalt 20 Eestisse tööle jäänud välisüliõpilasest vilistlast. Tulemused on üldjoontes sarnased õppijate analüüsis leituga: rohkem on maksudena panustanud magistriõppe vilistlased, keda on ka arvukselt kõige rohkem.

Tabel 17. Välisüliõpilastest vilistlastele tehtud väljamaksed lõpetamisele järgneval õppeaastal (kogusummad miljonites eurodes) haridusastme järgi

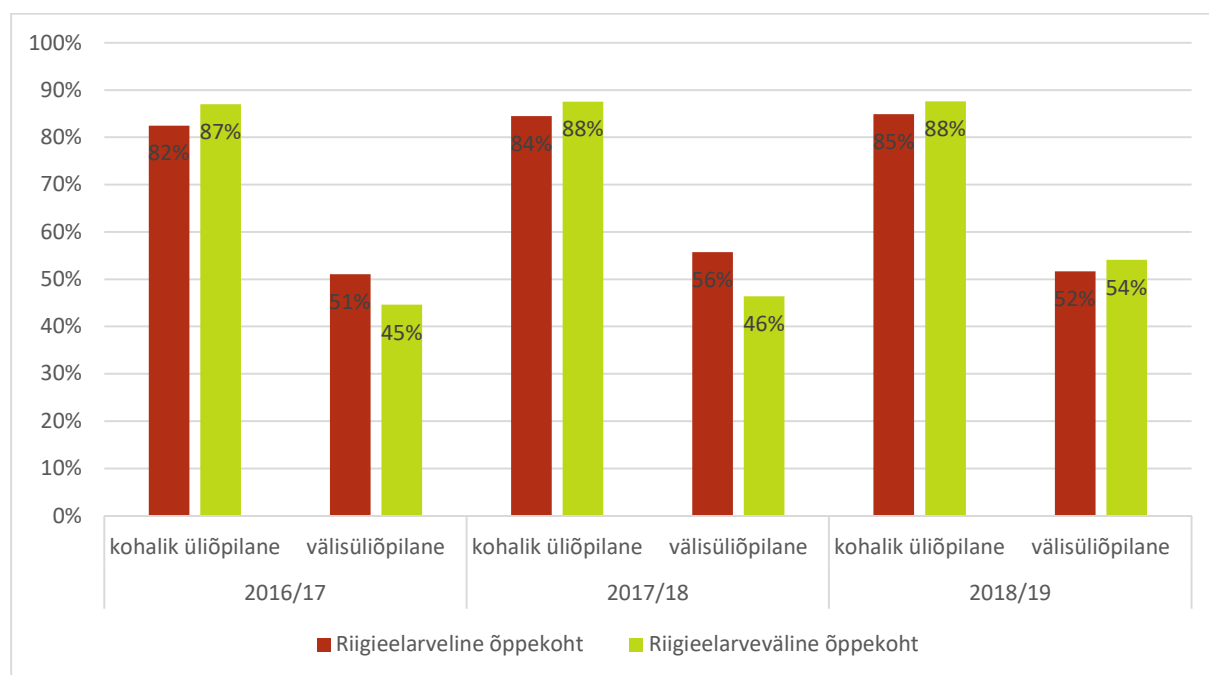
Lõpetamise õppeaasta	Haridusaste	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Bakalaureuseõpe	0,46	0,07	0,15	45
	Magistriõpe	3,52	0,58	1,16	239
2017/18	Bakalaureuseõpe	0,86	0,12	0,28	74
	Magistriõpe	4,32	0,68	1,43	307

ÕPINGUTE FINANTSEERIMISE VIIS

ÕPPIJAD

Tulemused õpingute finantseerimise viisi järgi on esitatud joonisel 6. Õpingute finantseerimise viis on siin kasutusel EHSe kirjetes määratletud mõistes. Siin tuleb ka arvestada et riigieelarveline õppekoht ei pruugi tingimata tähendada, et üliõpilane peab oma õpingute eest täismahus ise tasuma. Erinevatel õppeasutustel on kasutuses mitmesuguseid stipendiumide jm finantseerimisskeeme, mis katavad terve hulga üliõpilaste õppetasu.

Jooniselt 6 selgub, et riigieelarvelisel kohal õppivad kohalikud üliõpilased töötavad kõigil aastatel rohkem kui riigieelarvelisel kohal õppijad. Välisüliõpilaste puhul selget trendi ei ilmne.

Joonis 6. Töötavate üliõpilaste osakaal finantseerimise viisi järgi

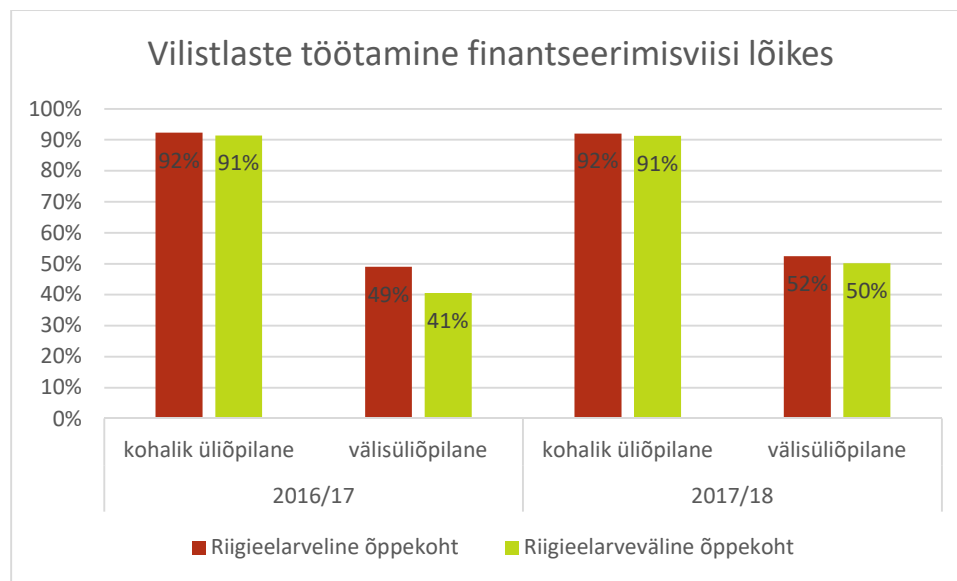
Tulemused välisüliõpilaste teenitud tulude kohta õpingute finantseerimise viisi järgi on esitatud tabelis 18. Siingi võib näha, et väljamaksete kogusummad on küll aastate lõikes suurenenud, kuid muutunud on ka üliõpilaste arvud, kellele neid väljamakseid tehakse. Keskmise aastatulu analüüs (lisas tabel 3) näitab, et suuremat tulu aasta lõikes on teeninud riigieelarvelisel õppekohal õppivad välisüliõpilased.

Tabel 18. Välisüliõpilastele tehtud väljamaksed õppimise ajal (kogusummad miljonites eurodes) õpingute finantseerimise viisi järgi

Õppeaasta	Finantseerimise viis	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Riigieelarveline õppekoht	4,45	0,75	1,48	581
	Riigieelarveväline õppekoht	3,97	0,64	1,32	607
	KOKKU	8,42	1,39	2,80	1188
2017/18	Riigieelarveline õppekoht	5,99	0,97	1,98	704
	Riigieelarveväline õppekoht	6,50	0,91	2,16	893
	KOKKU	12,49	1,88	4,14	1597
2018/19	Riigieelarveline õppekoht	6,37	1,05	2,11	651
	Riigieelarveväline õppekoht	10,36	1,37	3,45	1286
	KOKKU	16,73	2,42	5,56	1937

VILISTLASED

Järgmisel õppeaastal töötavate vilistlaste osakaalud õppe finantseerimise viisi järgi on esitatud joonisel 7. Selgub, et pisut väiksema tõenäosusega jäävad Eestisse edasi tööle riigieelarvevälisel õppekohal õppinud välisüliõpilased. Aga näiteks 2017/18 õppeaastal lõpetanud üliõpilaste puhul ei olnud see vahe siiski märkimisväärne.

Joonis 7. Töötavate vilistlaste osakaal lõpetamise õppeaasta ja õpingute finantseerimise viisi lõikes

Nagu varasemalt, on tabelis 19 välja toodud ka vilistlaste teenitud tulud õpingute finantseerimise järgi. Siingi võib näha üldist väljamaksessummade suurenemist, kuid ei ilmne eriti selgeid trende õppekoha finantseerimise viisi järgi. Sarnaselt õppijate analüüsiga on ka vilistlaste puhul riigieelarvelisel õppekohal õppinud välisüliõpilaste õppimisjärgne keskmine aastatulu kõrgem.

Tabel 19. Välisüliõpilastest vilistlastele tehtud väljamaksed lõpetamisele järgneval õppeaastal (kogusummad miljonites eurodes) finantseerimise viisi järgi

Lõpetamise õppeaasta	Finantseerimise viis	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Riigieelarveline õppekoht	2,75	0,46	0,91	169
	Riigieelarveväline õppekoht	1,46	0,22	0,48	134
	KOKKU	4,21	0,68	1,39	303
2017/18	Riigieelarveline õppekoht	2,95	0,50	0,98	184
	Riigieelarveväline õppekoht	2,82	0,40	0,93	240
	KOKKU	5,77	0,90	1,91	424

ÕPPEASUTUS

ÕPPIJAD

Tulemused selle kohta, kuidas on töötamise jaotus erinevates õppeasutustes, on esitatud tabelis 20. Analüüsist selgub, et välisüliõpilaste seas töötavad rohkem eraülikoolide üliõpilased. Üldise trendina võib ka näha, et Tartus asuvates koolides (TÜ, EMÜ) on välisüliõpilaste töötamine veidi vähem populaarne kui Tallinna koolides. See võib aga olla seotud õpitava erialaga: eelmised analüüsid näitasid, et integreeritud õppe üliõpilased töötavad vähem. Samuti võib Tartus olla vähem eesti keelt mitte rääkivatele üliõpilastele sobivaid töökohti pakkuvaid ettevõtteid.

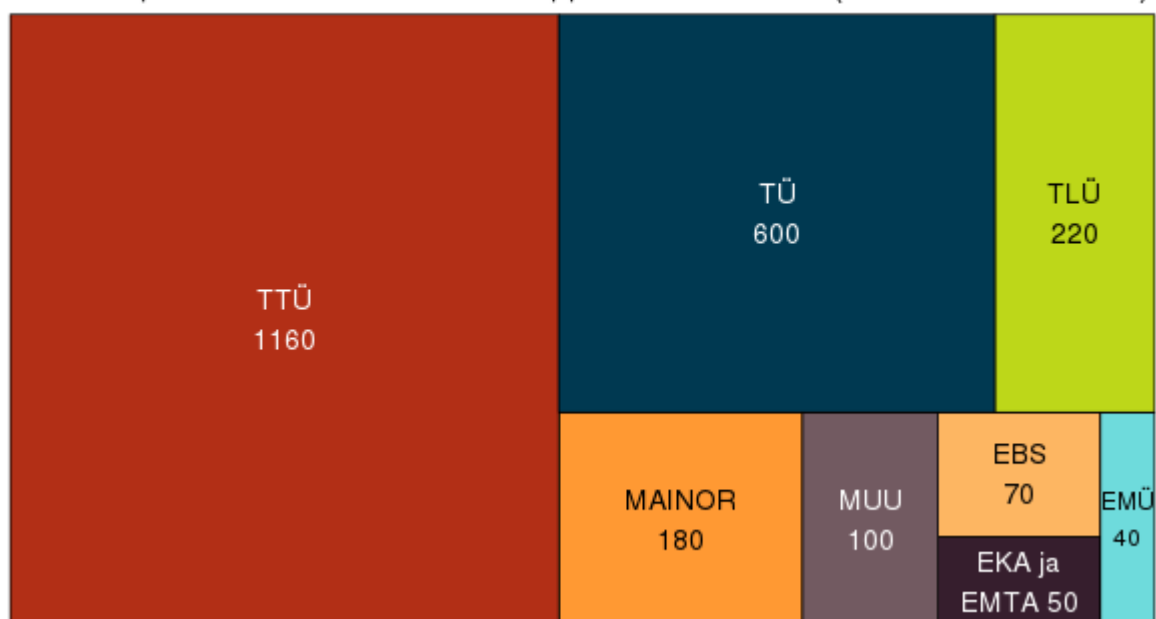
Tabel 20. Töötavate üliõpilaste osakaalud õppeasutuse järgi

	2016/17		2017/18		2018/19	
	kohalik üliõpilane	välis-üliõpilane	kohalik üliõpilane	välis-üliõpilane	kohalik üliõpilane	välis-üliõpilane
EBS	83%	80%	86%	77%	85%	77%
EMÜ	78%	17%	80%	17%	81%	17%
EKA ja EMTA	75%	28%	81%	28%	80%	30%
Mainor	88%		89%	95%	90%	87%
TLÜ	87%	52%	88%	51%	89%	60%
TTÜ	84%	54%	86%	58%	86%	64%
TÜ	81%	36%	82%	37%	83%	40%
Muu	86%	87%	87%	91%	87%	86%

Mainori 2016/17 õppeaasta välisüliõpilaste arv oli töötajate osakaalu väljaarvutamiseks liiga väike

Väljamaksete suurused ja tulumaksu summad õpingute ajal töist tulu teeninud välisüliõpilastele on esitatud joonisel 8 ja tabelis 21. Sealt nähtub, et kogusummas suuremad maksumaksjad on läbi aastate olnud TTÜ ja TÜ üliõpilased. Nendes koolides on ka välisüliõpilaste arv olnud kõige suurem. Kõrgemate keskmiste sissetulekutega on aga EBS välisüliõpilased (vt lisas tabel 3).

Välisüliõpilaste makstud tulumaks õppeaastal 2018/19 (tuhandetes eurodes)

Joonis 8. Välisüliõpilaste makstud tulumaks õppeaastal 2018/19 õppeasutuse järgi (tuhandetes eurodes)

Tabel 21. Välisüliõpilastele tehtud väljamaksed õppimise ajal (kogusummad miljonites eurodes) kooli järgi

Õppeaasta	Kool	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	EBS	0,29	0,05	0,10	27
	EMÜ	0,19	0,03	0,06	30
	EKA ja EMTA	0,14	0,02	0,05	38
	TLÜ	0,78	0,13	0,26	141
	TTÜ	4,07	0,67	1,35	527
	TÜ	1,90	0,33	0,63	256
	Muu	1,04	0,16	0,35	167
	KOKKU	8,42	1,39	2,80	1188
2017/18	EBS	0,32	0,05	0,11	26
	EMÜ	0,27	0,04	0,09	35
	EKA ja EMTA	0,24	0,04	0,08	54
	Mainor	0,29	0,03	0,10	53
	TLÜ	1,27	0,19	0,42	181
	TTÜ	5,92	0,92	1,96	677
	TÜ	2,36	0,38	0,78	359
	Muu	1,82	0,23	0,61	212
2018/19	KOKKU	12,49	1,88	4,15	1597
	EBS	0,38	0,07	0,13	24
	EMÜ	0,28	0,04	0,09	40
	EKA ja EMTA	0,31	0,05	0,10	74
	Mainor	1,84	0,18	0,62	239
	TLÜ	1,62	0,22	0,54	223
	TTÜ	7,58	1,16	2,51	759
	TÜ	3,78	0,60	1,25	483
Muu	0,92	0,10	0,31	98	
KOKKU	16,71	2,42	5,55	1940	

VILISTLASED

Õppimisjärgse töötamise analüüs tehakse vaid nendele koolidele, kus välisüliõpilastest lõpetajate arv oli suurem kui 20. Ülejäänud õppeasutused jäetakse järgnevast analüüsist välja. Tulemused on esitatud tabelis 22. Analüüsist selgub, et suurema tõenäosusega on jäänud Eestisse tööle TTÜ, TLÜ ja TÜ lõpetanud välisüliõpilased. Vähem aga Eesti Maaülikooli, Kunstiakadeemia ja EMTA lõpetajad.

Tabel 22. Järgmisel õppeaastal töötavate vilistlaste osakaal õppeasutuse lõikes.

	2016/17		2017/18	
	kohalik üliõpilane	välisüliõpilane	kohalik üliõpilane	välisüliõpilane
EMÜ	90%	12%	90%	10%
EKA ja EMTA	86%	19%	86%	23%
TLÜ	94%	41%	92%	51%
TTÜ	92%	48%	92%	51%
TÜ	91%	40%	91%	43%

Kuna välisüliõpilastest tulu teenivate vilistlaste arvud ei olnud väga suured, siis saab sissetulekute infot anda vaid üksikute koolide kohta. Tabelis 23 näidatakse sissetulekuid koolides, millel lõpetanud välisüliõpilastest oli mõlema aastal töist tulu teeninud vähemalt 20. Ka siin võib näha, et rohkem maksavad makse TTÜ ja TÜ välisüliõpilastest vilistlased.

Tabel 23. Välisüliõpilastest vilistlastele tehtud väljamaksed lõpetamisele järgneval õppeaastal (kogusummad miljonites eurodes) kooli järgi

Lõpetamise õppeaasta	Kool	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	TLÜ	0,28	0,04	0,09	27
	TTÜ	2,13	0,35	0,71	141
	TÜ	1,28	0,22	0,42	77
2017/18	TLÜ	0,68	0,11	0,22	56
	TTÜ	2,41	0,39	0,8	158
	TÜ	1,47	0,25	0,49	91

ÕPPEVALDKOND

Järgnevalt vaadatakse üliõpilaste töötamist õppekava valdkonna järgi. Valdkondade puhul ei näidata teeninduse valdkonda, sest seal välisüliõpilasi praktiliselt õppimas pole. Küllaltki vähe on välisüliõpilasi ka hariduse õppevaldkonnas. Analüüsist on näha, et kõigis valdkondades on töötavate üliõpilaste osakaal välisüliõpilaste seas madalam kui kohalike üliõpilaste seas. Suhteliselt rohkem töötavad 2018/19 õppeaastal välisüliõpilased, kes õpivad ärimise, halduse ja õiguse õppekavadel, informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning tehnika, tootmise ja ehituse õppekavadel. Vähem töötavad põllumajanduse valdkonna ning tervise ja heaolu valdkonna välisüliõpilased.

ÕPPIJAD

Tulemused üliõpilaste töötamise kohta erinevates valdkondades on esitatud tabelis 24 ja joonisel 9.

Tabel 24. Töötavate üliõpilaste osakaalud õppevaldkonna järgi.

	2016/17		2017/18		2018/19	
	kohalik üliõpilane	välis-üliõpilane	kohalik üliõpilane	välis-üliõpilane	kohalik üliõpilane	välis-üliõpilane
Haridus	89%	14%	90%	14%	91%	24%
Humanitaaria ja kunstid	76%	38%	79%	40%	79%	42%
Informatsiooni- ja kommunikatsiooni- tehnoloogiad	80%	63%	81%	62%	82%	67%
Loodusteadused, matemaatika ja statistika	75%	65%	78%	56%	78%	46%
Põllumajandus, metsandus, kalandus ja veterinaaria	73%	8%	76%	8%	77%	7%
Sotsiaalteadused, ajakirjandus ja teave	85%	47%	86%	47%	87%	51%
Tehnika, tootmine ja ehitus	83%	60%	85%	67%	85%	68%
Tervis ja heaolu	84%	14%	86%	14%	87%	20%
Ärimise, haldus ja õigus	88%	49%	90%	55%	89%	64%

Töötavate üliõpilaste osakaal (%)

Tehnika, tootmine ja ehitus	60	67	68
IKT	63	62	67
Ärindus, haldus ja õigus	49	55	64
Sotsiaalteadused, ajakirjandus ja teave	47	47	51
Loodusteadused, matemaatika ja statistika	65	56	46
Humanitaaria ja kunstid	38	40	42
Haridus	14	14	24
Tervis ja heaolu	14	14	20
Põllumajandus, metsandus, kalandus ja veterinaaria	8	8	7
	2016/17	2017/18	2018/19
	Õppeaasta		

Joonis 9. Vähemalt ühe töötamise episoodiga välisüliõpilaste osakaal õppevaldkondade järgi

Erinevate valdkondade välisüliõpilastele õppimise ajal tehtud väljamaksete kogusummad ja makstud tulumaks on esitatud tabelis 25. Esindatud on valdkonnad, kus on vähemalt 20 töist tulu teeninud välisüliõpilast igal aastal. Selgub, et suuremate maksumadega panustavad läbi aastate ärinduse, halduse ja õiguse ning IKT õppekavade välisüliõpilased. Tegemist on ka valdkondadega, milles oli arvuliselt kõige rohkem välisüliõpilasi. Keskmiselt suuremat tulu üliõpilase kohta on saanud IKT valdkonna üliõpilased: õppeaasta 2018/19 jooksul teenis selle valdkonna töötav üliõpilane keskmiselt 11681 eurot (vt lisa tabel 3). Kõige madalamad on keskmised aastasissetulekud olnud humanitaaria ja kunstide valdkonnas, õppeaastal 2018/19 teenis selle valdkonna töötav välisüliõpilane keskmiselt 5328 eurot.

Tabel 25. Välisüliõpilastele tehtud väljamaksed õppimise ajal (kogusummad miljonites eurodes) õppevaldkonna järgi

Õppeaasta	Valdkond	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Humanitaaria ja kunstid	0,54	0,09	0,18	130
	Sotsiaalteadused, ajakirjandus ja teave	0,93	0,15	0,31	162
	Ärindus, haldus ja õigus	2,27	0,37	0,75	311
	Loodusteadused, matemaatika ja statistika	0,71	0,11	0,24	104
	IKT	2,15	0,37	0,71	212
	Tehnika, tootmine ja ehitus	1,55	0,25	0,51	237
	KOKKU		8,15	1,34	2,7
2017/18	Humanitaaria ja kunstid	0,93	0,13	0,31	192
	Sotsiaalteadused, ajakirjandus ja teave	1,23	0,17	0,41	192
	Ärindus, haldus ja õigus	3,67	0,52	1,22	460
	Loodusteadused, matemaatika ja statistika	1,18	0,16	0,39	147
	IKT	2,92	0,50	0,96	258
	Tehnika, tootmine ja ehitus	2,21	0,34	0,73	307
	KOKKU		12,14	1,82	4,02
2018/19	Humanitaaria ja kunstid	1,38	0,19	0,46	259
	Sotsiaalteadused, ajakirjandus ja teave	1,62	0,22	0,54	190
	Ärindus, haldus ja õigus	5,14	0,64	1,71	605
	Loodusteadused, matemaatika ja statistika	0,99	0,13	0,33	135
	IKT	4,17	0,70	1,38	357
	Tehnika, tootmine ja ehitus	2,91	0,45	0,96	329
	KOKKU		16,21	2,33	5,38

VILISTLASED

Ka vilistlaste puhul vaadatakse vaid neid õppevaldkondi, mille puhul välisüliõpilastest lõpetajate arv on mõlemal õppeaastal olnud vähemalt 20. Tulemused vilistlaste töötamise kohta on esitatud tabelis 26.

Tabel 26. Vilistlaste töötamine õpingute lõpetamise järgselt õppevaldkonna järgi

	2016/17		2017/18	
	kohalik üliõpilane	välisüliõpilane	kohalik üliõpilane	välisüliõpilane
Humanitaaria ja kunstid	86%	30%	87%	36%
IKT	94%	70%	92%	65%
Loodusteadused, matemaatika ja statistika	85%	71%	84%	58%
Sotsiaalteadused, ajakirjandus ja teave	91%	33%	91%	50%
Tehnika, tootmine ja ehitus	92%	64%	91%	65%
Ärindus, haldus ja õigus	94%	39%	94%	51%

Analüüsist selgub, et Eestisse tööle jäävate välisüliõpilaste osakaal on väikseim humanitaaria ja kunstide valdkonnas ning suurim (2017/18 vilistlaste puhul) IKT ning tehnika valdkonnas. Samuti on suhteliselt palju Eestisse tööle jääjaid loodusteaduste, matemaatika ja statistika õppekavadel. Samade valdkondade välislõpetajate sagedasemat Eestisse tööle jäämist on välja toonud ka Edukus tööturul varasemate aastate analüüsid.

Ka vilistlaste puhul ei saa vaadata kõikide õppevaldkondade lõpetanud välisüliõpilastele tehtud väljamakseid. Tabelis 27 on esitatud väljamaksete summa üliõpilastele valdkondades, kus oli vähemalt 20 välisüliõpilasest lõpetajat. Selgub, et lõpetamise järgselt panustavad maksudena kõige rohkem ärimise, halduse ja õiguse ning IKT valdkonna Eestis lõpetanud välisüliõpilased. Seejuures on just ärimise, halduse ja õiguse valdkond ka kõige suurema lõpetanud välisüliõpilaste arvuga valdkond. Sarnaselt õppijatega on IKT välisüliõpilastest vilistlaste keskmine teenitud tulu kõige kõrgem. Aastal 2017/18 õpingud lõpetanud IKT valdkonna (Eestis töötav) välisvilistlane teenis töise tuluna õppeaastal 2018/19 keskmiselt 21719 eurot (vt lisas tabel 3).

Tabel 27. Välisüliõpilastest vilistlastele tehtud väljamaksed lõpetamisele järgneval õppeaastal (kogusummad miljonites eurodes) õppevaldkonna järgi

Lõpetamise õppeaasta	Valdkond	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Humanitaaria ja kunstid	0,23	0,04	0,07	29
	Sotsiaalteadused, ajakirjandus ja teave	0,36	0,05	0,12	30
	Ärimine, haldus ja õigus	0,92	0,14	0,31	75
	Loodusteadused, matemaatika ja statistika	0,18	0,02	0,06	22
	IKT	1,34	0,24	0,44	68
2017/18	Tehnika, tootmine ja ehitus	1,11	0,18	0,37	76
	Humanitaaria ja kunstid	0,44	0,06	0,15	50
	Sotsiaalteadused, ajakirjandus ja teave	0,75	0,11	0,25	54
	Ärimine, haldus ja õigus	1,53	0,22	0,51	125
	Loodusteadused, matemaatika ja statistika	0,41	0,05	0,14	39
	IKT	1,39	0,25	0,46	64
	Tehnika, tootmine ja ehitus	1,25	0,20	0,41	92

ELUKOHARIIK

Järgnevalt vaadatakse välisüliõpilaste töötamist vastavalt sellele, milline on nende EHSesse märgitud elukohariik. Elukohariigid on koondatud regioonidesse: Aasia, Põhja-, Lõuna-, Kesk-Ameerika ja Kariibid, Aafrika, Ida-Euroopa, Põhja-Euroopa, Lääne-Euroopa, Lõuna-Euroopa. Analüüsist välja on jäetud Austraaliast ja Melaneesiast pärit üliõpilased, sest nende koguarv oli järeltunde tegemiseks liiga väike.

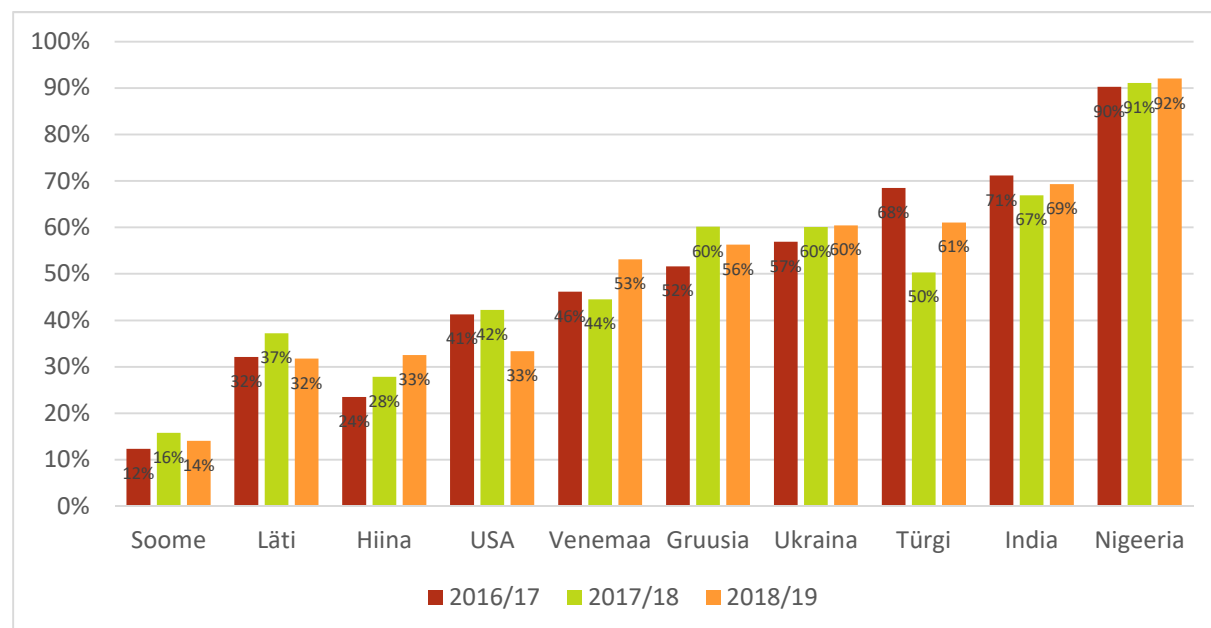
ÕPPIJAD

Tulemused välisüliõpilaste töötamise kohta elukohariigi regiooni lõikes on esitatud tabelis 28. Riikide jaotus regioonidesse on tehtud Maailmapanga klassifikaatori järgi. Täpsemalt on riikide jagunemine regioonideks välja toodud lisas tabelis 2. Tulemustest selgub, et konkurentsituult kõige sagedamini töötavad õpingute ajal Aafrika riikidest pärit välisüliõpilased. Kõige vähem aga Põhja-Euroopast pärit üliõpilased.

Tabel 28. Töötavate välisüliõpilaste osakaalud vastavalt elukohariigi regioonile.

	2016/17	2017/18	2018/19
Ameerika	47%	46%	43%
Aasia	56%	52%	60%
Aafrika	85%	87%	87%
Ida-Euroopa	52%	51%	56%
Põhja-Euroopa	24%	32%	27%
Lõuna-Euroopa	40%	42%	45%
Lääne-Euroopa	41%	52%	39%

Suurema välisüliõpilaste arvuga riikide võrdluses on antud joonisel 10. Sealt paistab silma Soomest pärit üliõpilaste väga väike osalemine Eesti tööturul, samal ajal kui Nigeeria üliõpilastest töötab väga suur osa.

Joonis 10. Töötavate üliõpilaste osakaal suurema välisüliõpilaste arvuga riikide lõikes

Vaadates töist tulu teeninud välisüliõpilastele tehtud väljamaksed (tabel 29) on näha, et suurim on Aasiast ja Euroopast pärit välisüliõpilaste panus. Neid oli ka arvuliselt teiste regioonide üliõpilastega võrreldes rohkem, kuid nendest mitte kõige suurem protsent ei töötanud. Suurema keskmise aastase tulu poolest paistavad silma Ameerika, Lääne- ja Põhja-Euroopa päritoluga välisüliõpilased (vt lisas tabel 3).

Tabel 29. Välisüliõpilastele tehtud väljamaksed õppimise ajal (kogusummad miljonites eurodes) päritoluregiooni järgi

Õppeaasta	Regioon	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Ameerika	0,43	0,08	0,14	51
	Aasia	2,77	0,46	0,92	418
	Aafrika	1,57	0,24	0,53	233
	Ida-Euroopa	1,71	0,28	0,57	240
	Põhja-Euroopa	1,36	0,23	0,45	176
	Lõuna-Euroopa	0,21	0,04	0,07	33
	Lääne-Euroopa	0,31	0,05	0,10	32
	KOKKU	8,36	1,38	2,78	1183
2017/18	Ameerika	0,69	0,12	0,23	84
	Aasia	4,12	0,64	1,36	525
	Aafrika	2,64	0,35	0,88	321
	Ida-Euroopa	1,88	0,28	0,63	278
	Põhja-Euroopa	2,33	0,36	0,77	292
	Lõuna-Euroopa	0,40	0,07	0,13	44
	Lääne-Euroopa	0,32	0,05	0,11	38
	KOKKU	12,38	1,87	4,11	1582
2018/19	Ameerika	1,01	0,17	0,34	92
	Aasia	6,95	1,02	2,31	796
	Aafrika	3,12	0,37	1,04	365
	Ida-Euroopa	2,56	0,37	0,85	358
	Põhja-Euroopa	2,12	0,33	0,70	217
	Lõuna-Euroopa	0,44	0,07	0,14	58
	Lääne-Euroopa	0,34	0,06	0,11	32
	KOKKU	16,54	2,39	5,49	1918

VILISTLASED

Töötavate välisüliõpilastest lõpetajate osakaalud päritoluregiooni lõikes on esitatud tabelis 30. Kui vaadata Eestisse tööle jäämist regioonide järgi, siis suurema tõenäosusega töötavad siin aasta pärast lõpetamist edasi Aafrikast, Aasiast ja Ida-Euroopast pärit välisüliõpilased. Väiksem on siiajäamise tõenäosus Ameerika ja muude Euroopa regioonide välisüliõpilastel.

Tabel 30. Töötavate vilistlaste osakaal lõpetamise õppeaasta ja päritoluregiooni järgi

	2016/17	2017/18
Ameerika	43%	37%
Aasia	50%	50%
Aafrika	81%	82%
Ida-Euroopa	61%	62%
Põhja-Euroopa	17%	26%
Lõuna-Euroopa	41%	47%
Lääne-Euroopa	25%	43%

Vilistlastele makstud väljamakseid saab vastajate arvu tõttu samuti vaadata vaid hästi laiades gruppides. Tulemused on toodud tabelis 31. Ka siit on näha sama trend kui töötavate üliõpilaste puhul: rohkem on makse maksnud Aasia ja Euroopa päritoluga Eestis lõpetanud välisüliõpilased. Keskmine tulu ühe (Eestis töötava) välisüliõpilasest vilistlase kohta on kõrgem Aasia päritoluga üliõpilastel (vt lisas tabel 3).

Tabel 31. Välisüliõpilastest vilistlastele tehtud väljamaksed lõpetamisele järgneval õppeaastal (kogusummad miljonites eurodes) päritoluregiooni järgi

Lõpetamise õppeaasta	Regioon	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Aasia	1,76	0,29	0,58	112
	Aafrika	0,71	0,11	0,24	57
	Euroopa	1,56	0,25	0,51	121
	Muu	0,18	0,03	0,06	13
2017/18	Aasia	1,64	0,27	0,54	112
	Aafrika	1,54	0,21	0,51	128
	Euroopa	2,30	0,37	0,76	165
	Muu	0,28	0,05	0,09	19

ETTEVÖTTE TEGEVUSALA

Viimasena vaadatakse, millistes ettevõtetes üliõpilased on töötanud. Kõigepealt tuuakse välja need sektorid (tegevusalad), kus välis- ja kohalikud üliõpilased kõige sagedamini töötavad. Siin tuleb aga arvestada, et tegevusala on määratud tervele ettevõttele ja ei pruugi näidata, millist tööd üliõpilane seal täpsemalt tegi. Tegevusalade jagamisel on kasutatud on EMTAK¹³ 2008 jaotust. Kohati on tegevusalade nimetusi tabelis lühendatud.

ÕPPIJAD

Tulemused üliõpilaste töötamise kohta ettevõtte tegevusala järgi on esitatud tabelis 32.

Tabel 32. TOP 5 ettevõtte tegevusala, kus üliõpilased töötavad (tabelis üliõpilaste arv)

	Kohalik üliõpilane		Välisüliõpilane	
	Tegevusala	Arv	Tegevusala	Arv
2016/17	Haridus	6636	Haldus- ja abitegevused	331
	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	6033	Info ja side	277
	Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	4480	Majutus ja toitlustus	244
	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	4292	Haridus	243
	Majutus ja toitlustus	4024	Töötlev tööstus	127
2017/18	Haridus	6758	Haldus- ja abitegevused	428
	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	5805	Majutus ja toitlustus	355
	Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	4425	Info ja side	342
	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	4135	Haridus	338
	Haldus- ja abitegevused	3930	Töötlev tööstus	163
2018/19	Haridus	6848	Haldus- ja abitegevused	487
	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	5607	Info ja side	450
	Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	4216	Majutus ja toitlustus	445
	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	4165	Haridus	414
	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	3789	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	220

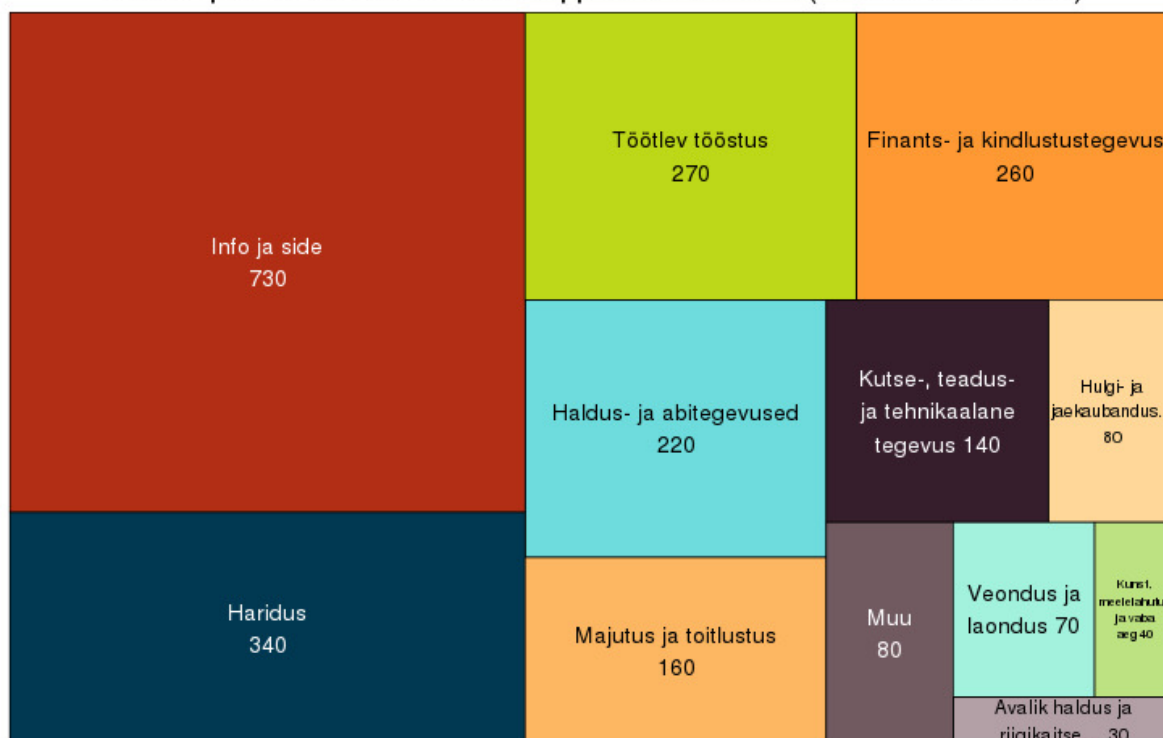
Sektorid, kuhu üliõpilased töötades panustavad, on kohalikel ja välisüliõpilastel veidi erinevad. Välisüliõpilased töötavad kõige enam ettevõtetes, mille tegevusalaks on „haldus- ja abitegevused“ (sinna alla lähevad ka töövahendufirmad). Teised sektorid, kuhu samuti panustatakse, on info ja side, haridus, hulgi- ja jaekaubandus, majutus ja toitlustus ning töötlev tööstus. Kohalike üliõpilastega võrreldes töötavad välisüliõpilased vähem kaubanduses ning meelelahutuse alal ning avalikus halduses. Samas näiteks info ja side sektor oli kohalike üliõpilaste seas populaarsuselt pisut tagapool (ei jõudnud top 5, kuid oli olemas top 10 levinuma tegevusala seas).

¹³ EMTAK ehk Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaator on rahvusvaheliselt ühtlustatud klassifikaatori NACE Eesti versioon

Välisüliõpilaste makstud maksud eri tegevusaladega ettevõtetes ja organisatsioonides töötamisel on esitatud joonisel 11 ja tabelis 33. Ka selles tabelis on näidatud vaid tegevusalad, kus sissetulekut sai vähemalt 20 välisüliõpilast igal õppeaastal, ülejäänud tegevusalad on koondatud kategooriasse „muu“.

Analüüsist selgub, et suuremate summadega panustavad välisüliõpilased läbi aastate info ja side sektorisse (2018/19 õppeaastal makstud tulumaksu 0,7 miljonit eurot). Järgnevad hariduse ning haldus- ja abitegevuste sektor. Keskmiselt suuremaid summasid teenitakse finants- ja kindlustustegevuse ning töötleva tööstuse tegevusaladel, õppeaastal 2018/19 oli keskmine töötava välisüliõpilase aastas teenitud summa nendes vastavalt 10872 ja 9505 eurot (vt lisas tabel 3).

Välisüliõpilaste makstud tulumaks õppeaastal 2018/19 (tuhandetes eurodes)

Joonis 11. Välisüliõpilaste makstud tulumaks õppeaastal 2018/19 ettevõtte tegevusala järgi (tuhandetes eurodes).

Tabel 33. Välisüliõpilastele tehtud väljamaksed õppimise ajal (kogusummad miljonites eurodes) ettevõtte tegevusala järgi

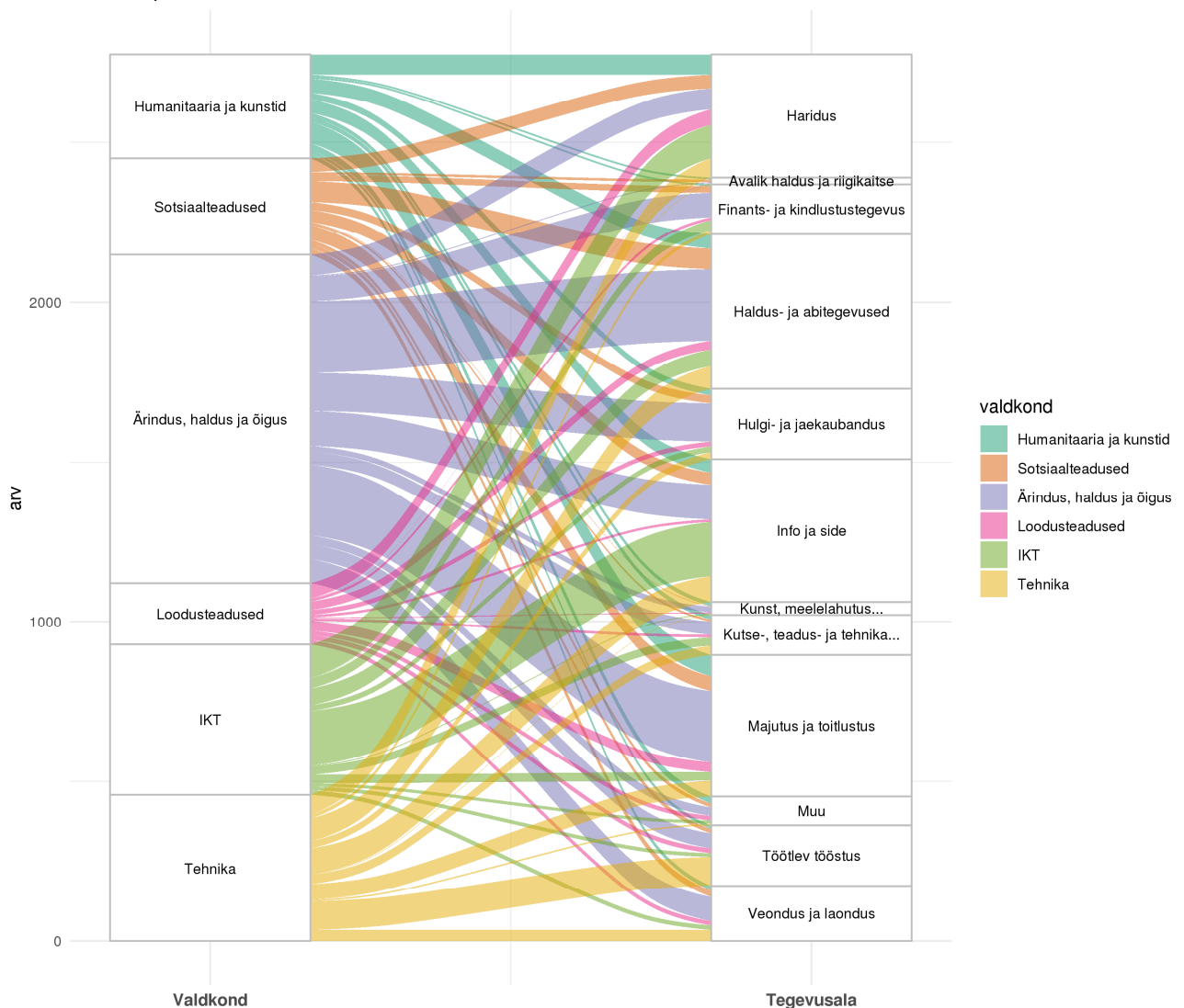
Õppe- aasta	Tegevusala	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Töötlev tööstus	0,77	0,13	0,25	125
	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	0,30	0,05	0,10	62
	Veondus ja laondus	0,43	0,07	0,14	92
	Majutus ja toitlustus	0,61	0,09	0,20	226
	Info ja side	1,94	0,33	0,64	270
	Finants- ja kindlustustegevus	0,79	0,13	0,26	101
	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	0,32	0,05	0,11	58
	Haldus- ja abitegevused	1,22	0,19	0,41	328
	Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0,11	0,02	0,04	31
	Haridus	1,27	0,22	0,42	233
	Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	0,16	0,03	0,05	28
	Muud teenindavad tegevused	0,19	0,03	0,06	57
	Muu	0,23	0,04	0,08	40
	KOKKU	8,34	1,38	2,76	1651
2017/18	Töötlev tööstus	1,12	0,18	0,37	152
	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	0,38	0,05	0,13	82
	Veondus ja laondus	0,40	0,05	0,13	109
	Majutus ja toitlustus	1,11	0,13	0,37	355
	Info ja side	2,74	0,46	0,90	323
	Finants- ja kindlustustegevus	1,36	0,22	0,45	157
	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	0,48	0,08	0,16	85
	Haldus- ja abitegevused	2,06	0,27	0,68	430
	Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0,10	0,02	0,03	38
	Haridus	1,83	0,29	0,61	333
	Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	0,26	0,05	0,09	37
	Muud teenindavad tegevused	0,26	0,03	0,09	53
	Muu	0,32	0,05	0,11	63
	KOKKU	12,42	1,88	4,12	2217
2018/19	Töötlev tööstus	1,73	0,27	0,57	182
	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	0,70	0,08	0,23	171
	Veondus ja laondus	0,55	0,07	0,18	159
	Majutus ja toitlustus	1,73	0,16	0,58	437
	Info ja side	4,33	0,73	1,43	616
	Finants- ja kindlustustegevus	1,62	0,26	0,54	149
	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	0,83	0,14	0,28	117
	Haldus- ja abitegevused	1,93	0,22	0,64	405
	Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	0,18	0,03	0,06	42
	Haridus	2,18	0,34	0,72	436
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	0,24	0,04	0,08	45	

Muud teenindavad tegevused	0,18	0,03	0,06	36
Muu	0,35	0,05	0,12	68
KOKKU	16,55	2,39	5,50	2863

Lähemalt võib vaadata ka suuremaid tööandjaid, kelle juures välisüliõpilased sagedamini töötavad. Nende hulka kuuluvad suuremad ülikoolid (TTÜ ja TÜ). Samuti kasutavad välisüliõpilased töö leidmiseks töövahendusfirmade abi (näiteks GoWorkaBit Estonia OÜ). Ettevõtetest on top 5 tööandjate seas ka AS ISS Eesti, Ericsson Eesti Aktsiaselts, Veriff OÜ ja Wolt Eesti OÜ.

Teatud määral saab vaadata ka erinevate õppevaldkondade välisüliõpilaste töötamist erinevatel tegevusaladel. Joonisel 12 on näidatud suurema välisüliõpilaste arvuga õppevaldkondade üliõpilaste töötamiseepisoodide jaotus erinevatel tegevusaladel õppeaastal 2018/19.

Välisüliõpilaste töötamine aastal 2018/19

Joonis 12. Välisüliõpilaste töötamine erinevatel tegevusaladel suuremate õppevaldkondade lõikes õppeaastal 2018/19. Valdkondade lühendid: Tehnika – tehnika, tootmine ja ehitus; IKT – informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogiad; Loodusteadused – loodusteadused, matemaatika ja statistika.

Jooniselt võib näha, et suur osa IKT valdkonna välisüliõpilastest ka töötab õppimise kõrvalt info ja side tegevusalaga ettevõtetes. Info ja side tegevusala on lisaks töötlevale tööstusele populaarne ka tehnika, tootmise ja ehituse valdkonna välisüliõpilaste seas. Kuigi kõigis valdkondades on üliõpilasi, kes töötavad ka haldus- ja abitegevuste või majutuse ja toitlustuse tegevusaladega ettevõtetes, on nendel tegevusaladel töötamine populaarsem pigem ärimise, halduse ja õiguse valdkonna üliõpilaste seas. Siin oleks kindlasti huvitav edasi vaadata konkreetsemaid ametikohti, mida üliõpilased nende valdkondade ettevõtetes peavad. Kuna ametikohtade andmete märkimine TÕRi on kohustuslik alates 2019. aasta teisest poolest, saaks sellist analüüsi järgnevate õppeaastate üliõpilastele mõne aja pärast läbi viia.

Nagu kohalikud üliõpilased, on ka välisüliõpilased erinevates haridusastmetes töötamas veidi erinevatel tegevusaladel. 2018/19 õppeaasta näitel 2/3 doktoriõppe töötavatest välisüliõpilastest ka töötas hariduse tegevusala organisatsioonides. Magistriõppe välisüliõpilaste puhul oli populaarseim tegevusala info ja side, kus oli samal aastal töötanud viiendik töötavatest välisüliõpilastest. Bakalaureuseõppe välisüliõpilaste töökohad jäävad aga sagedamini majutuse ja toitlustuse ning haldus- ja abitegevustega tegelevatesse ettevõtetesse.

Tegevusalad, millel välisüliõpilased tööd teevad, erinevad mõnevõrra ka sõltuvalt päritoluriigist. Soomest pärit välisüliõpilased töötavad kõige sagedamini finants- ja kindlustusalal. Aasia ja Ida-Euroopa päritoluga üliõpilased on sagedamini tööl info ja side või hariduse tegevusalaga ettevõtetes ja organisatsioonides. Nigeeriast pärit üliõpilased aga töötavad valdavalt haldus- ja abitegevuste, majutuse ja toitlustuse ning kaubanduse tegevusaladel.

VILISTLASED

Sektorid, kuhu vilistlased töötades kõige rohkem panustavad on esitatud tabelis 34. Kohalike üliõpilaste puhul on näha, et tegevusalad on sarnased nendega, mida nad õppimise ajal tegid. Erinevusena võib välja tuua kaubanduse ning majutuse ja toitlustuse kadumise top-ist. Selle asemel oli töötamise top-tegevusalade sekka tulnud info ja side ning tervishoid ja sotsiaalhoolekanne. Välisüliõpilaste puhul on muutusi rohkem. Mõlemal aastal oli kõige rohkem siia jäänud välisüliõpilastest lõpetajaid tööle asunud info ja side tegevusalal. Samuti oli kohalike üliõpilastega sarnaselt nende top-is esindatud haridus.

Tabel 34. TOP 5 ettevõtte tegevusala, kus vilistlased peale õpingute lõpetamist töötavad

	Kohalik üliõpilane		Välisüliõpilane	
	Tegevusala	Arv	Tegevusala	Arv
2016/17	Haridus	1738	Info ja side	110
	Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	1219	Haridus	61
	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	1176	Haldus- ja abitegevused	59
	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	1117	Töötlev tööstus	44
	Info ja side	993	Veondus ja laondus	32
2017/18	Haridus	1761	Info ja side	130
	Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	1195	Haldus- ja abitegevused	86
	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	1099	Majutus ja toitlustus	73
	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	981	Haridus	66
	Info ja side	841	Töötlev tööstus	61

Sektorid, millesse vilistlased oma maksudega kõige rohkem panustavad on esitatud tabelis 35. Selles nähtav pilt on sarnane õppivate välisüliõpilaste omaga: ka vilistlaste puhul panustavad kõige rohkem info ja side tegevusalal töötavad vilistlased. Sarnased õppijatega on ka erinevate õppeastmete vilistlaste eelistused: doktoriõppe välisvilistlased jäävad kõige sagedamini tööle hariduse, magistriõppe vilistlased info ja side tegevusalale.

Tabel 35. Välisüliõpilastest vilistlastele tehtud väljamaksed lõpetamisele järgneval õppeaastal (kogusummad miljonites eurodes) ettevõtte tegevusala järgi

Õppeaasta	Tegevusala	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Töötlev tööstus	0,55	0,09	0,18	41
	Veondus ja laondus	0,16	0,02	0,05	27
	Majutus ja toitlustus	0,08	0,01	0,03	25
	Info ja side	1,61	0,27	0,53	105
	Finants- ja kindlustustegevus	0,41	0,07	0,14	30
	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	0,16	0,03	0,05	20
	Haldus- ja abitegevused	0,54	0,09	0,18	63
	Haridus	0,37	0,05	0,12	59
	Muu	0,30	0,05	0,10	46
	KOKKU		4,18	0,68	1,38
2017/18	Töötlev tööstus	0,72	0,11	0,24	60
	Veondus ja laondus	0,22	0,03	0,07	41
	Majutus ja toitlustus	0,37	0,04	0,12	65
	Info ja side	1,84	0,32	0,61	144
	Finants- ja kindlustustegevus	0,64	0,11	0,21	40
	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	0,33	0,05	0,11	36
	Haldus- ja abitegevused	0,58	0,08	0,19	89
	Haridus	0,60	0,10	0,20	60
	Muu	0,38	0,05	0,13	66
	KOKKU		5,70	0,89	1,89

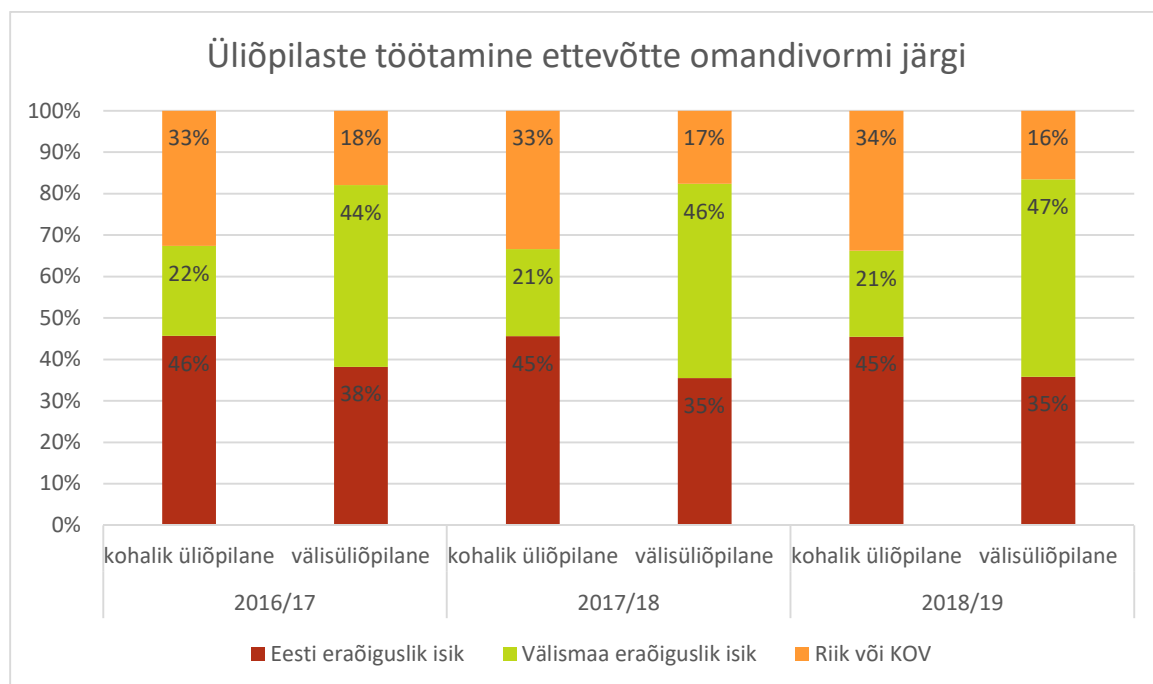
Keskmiised vilistlaste poolt teenitud (aasta) summad on kõrgemad finants- ja kindlustustegevuse, info ja side ning töötleva tööstuse tegevusaladel (vt lisas tabel 3). Kõige madalamad sissetulekud välisüliõpilase kohta on veonduse ja laonduse tegevusalal. Võib aga arvata, et erinevatel tegevusaladel on üliõpilaste tööepisoodide pikkused ka erinevad, seega on ka aastatulu arvutusse läinud töökuid erineval hulgal.

ETTEVÖTTE OMANDIVORM

Samuti saab vaadata, milline on selle ettevõtte omandivorm, kus üliõpilased töötavad. Selleks vaadatakse, mitu protsenti töötavatest üliõpilastest töötas ühe või teise omandivormiga ettevõttes. Välja on jäetud ettevõtted, mille omandivorm ei olnud andmebaasis määratletud.

ÕPPIJAD

Jooniselt 13 on näha, et kohalike üliõpilastega võrreldes töötavad välisüliõpilased sagedamini välismaa omanikuga ettevõtetes: 2018/19 töötas välismaa eraõiguslikule isikule kuuluvas ettevõttes 47% töötanud välisüliõpilastest, kuid vaid 21% töötanud kohalikest üliõpilastest.

Joonis 13. Ettevõtte omandivormi jaotus töötavate üliõpilaste seas.

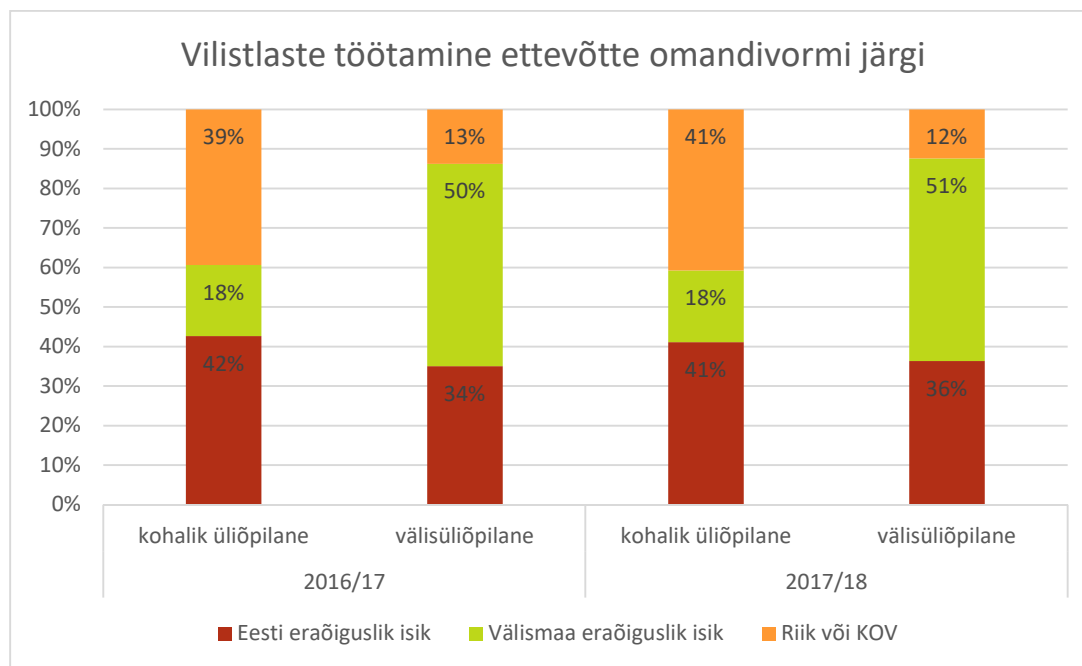
Välisüliõpilastele töötamisel tehtud väljamaksed ettevõtte omandivormi järgi on näidatud tabelis 36. See, et välisüliõpilased töötavad pigem välisettevõtetes, paistab silma ka siin. Suurimad väljamaksete tegijad on kõigil õppeaastatel olnud välismaa eraõiguslikud isikud. Samas on välismaa ettevõtete heaks töötavatel välisüliõpilastel kõrgemad ka keskmised aastatulud (vt lisa tabel 3).

Tabel 36. Välisüliõpilastele tehtud väljamaksed õppimise ajal (kogusummad miljonites eurodes) ettevõtte omaniku liigi järgi

Õppeaasta	Omaniku liik	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Eesti eraõiguslik isik	1,40	0,24	0,46	248
	Välismaa eraõiguslik isik	4,21	0,69	1,40	654
	Riik või KOV	2,72	0,45	0,91	553
2017/18	Eesti eraõiguslik isik	1,93	0,31	0,64	331
	Välismaa eraõiguslik isik	6,58	0,99	2,18	912
	Riik või KOV	3,91	0,57	1,31	631
2018/19	Eesti eraõiguslik isik	2,29	0,36	0,76	401
	Välismaa eraõiguslik isik	9,42	1,37	3,12	1111
	Riik või KOV	4,77	0,65	1,60	953

VILISTLASED

Ettevõtte omandivormi järgi on Eestis lõpetanud töötavate kohalike ja välisüliõpilaste osakaalud näidatud joonisel 14. Välisüliõpilaste osas on pilt küllaltki sarnane õpingute ajal töötamisega. Ka õpingute järgselt töötavad välisüliõpilased kohalike üliõpilastega võrreldes rohkem välisettevõtete heaks.

Joonis 14. Vilistlaste töötamine lõpetamise õppeaasta ja ettevõtte omandivormi järgi.

Vilistlastele tehtud väljamaksed tööandja liigi järgi on esitatud tabelis 37. Analüüsist on näha, et ka välisüliõpilastest vilistlased panustavad enam välisomanikuga ettevõtetesse.

Tabel 37. Välisüliõpilastest vilistlastele tehtud väljamaksed lõpetamisele järgneval õppeaastal (kogusummad miljonites eurodes) ettevõtte omaniku liigi järgi

Lõpetamise õppeaasta	Omaniku liik	Väljamakse suurus	Tulumaks	Sotsiaalmaks	Arv
2016/17	Eesti eraõiguslik isik	0,39	0,06	0,13	44
	Välismaa eraõiguslik isik	2,73	0,45	0,90	190
	Riik või KOV	1,05	0,17	0,35	137
2017/18	Eesti eraõiguslik isik	0,59	0,10	0,20	61
	Välismaa eraõiguslik isik	3,43	0,53	1,13	277
	Riik või KOV	1,68	0,25	0,56	202

KOKKUVÕTE

Analüüs Eesti isikukoodidega Eesti Hariduse Infosüsteemi sisestatud välisüliõpilaste TÕR ja TSD kirjete kohta näitas, et

- 1) Umbes pooled Eestis õppivad välisüliõpilased töötavad õpingute ajal, tavaüliõpilastest töötab üle 80%.
- 2) Pärast õpingute lõpetamist Eestisse tööle jäänud välisüliõpilaste osakaal on kahe viimase aasta jooksul pisut suurenenud: 45%lt 2017. aasta vilistlaste puhul 51%le 2018. aasta vilistlaste puhul.
- 3) Kui kohalike üliõpilaste puhul töötavad õpingute kõrvalt naised pisut rohkem kui mehed, siis välisüliõpilaste puhul on suund vastupidine. 2018/19 õppeaastal töötas 59% meessoost välisüliõpilastest ja 44% naissoost välisüliõpilastest. Ka lõpetamise järel jäävad naissoost välisüliõpilased Eestisse tööle väiksema tõenäosusega kui meessoost välisüliõpilased.
- 4) Töötavate välisüliõpilaste osakaal on kõige väiksem integreeritud õppe üliõpilaste seas. Nendest töötavad õpingute ajal vaid üksikud, samal ajal kui Eesti integreeritud õppe üliõpilastest töötab umbes 80%. Põhjuseks on siin ilmselt asjaolu, et märkimisväärne osa integreeritud õppe välisüliõpilastest on Soome päritolu ning Eestis äraelamiseks tööl käima ei pea. Ülejäänud õppevormidega võrreldes töötavad vähem ka bakalaureuseõppe välisüliõpilased.
- 5) Õpingute lõpetamisele järgneval õppeaastal töötas Eestis 56% 2016/17 õppeaasta ja 58% 2017/18 õppeaasta magistri- ja doktoriõppe lõpetanud välisüliõpilastest.
- 6) Vähem töötavad õpingute ajal Tartus asuvate koolide välisüliõpilased.
- 7) Pärast õpinguid jäävad Eestisse tööle kõige väiksema tõenäosusega Eesti Maaülikooli, EKA ja EMTA üliõpilased. 2017/18 õppeaastal TLÜ ja TTÜ lõpetanud välisüliõpilastest jäid Eestisse tööle pooled.
- 8) Suurema tõenäosusega töötavad õpingute kõrvalt välisüliõpilased, kes õpivad IKT või tehnika, tootmise ja ehituse valdkonnas, samuti ärianduse, halduse ja õiguse välisüliõpilased (nende valdkondade välisüliõpilastest töötas õpingute kõrvalt õppeaastal 2018/19 umbes kaks kolmandikku).
- 9) IKT ning tehnika, tootmise ja ehituse valdkondade vilistlased jäävad ka teistest sagedamini lõpetamise järel Eestisse tööle. Ilmselt soodustab seda nende valdkondade lõpetajatele sobilike rahvusvahelise töökeskkonnaga ettevõtete rohkus.
- 10) Väiksema tõenäosusega töötavad õpingute kõrvalt põllumajanduse, tervise ja heaolu ning hariduse valdkonna välisüliõpilased.
- 11) Suurema tõenäosusega töötavad õpingute kõrvalt Aafrika riikidest pärit välisüliõpilased. Aafrika riikidest pärit vilistlastest üle 80% jääb ka pärast õpingute lõpetamist Eestisse tööle.
- 12) Kõige vähem töötavad Põhja-Euroopa regioonist, eelkõige Soomest pärit välisüliõpilased.
- 13) Populaarsemad (ettevõtete) tegevusalad, kus välisüliõpilased töötavad, on läbi aastate olnud „Haldus- ja abitegevused“, „Info ja side“ ning „Majutus ja toitlustus“
- 14) Välisüliõpilased töötavad kohalike üliõpilastega võrreldes sagedamini välisomanike ettevõtetes.
- 15) 2018/19 õppeaastal tegid Eesti tööandjad välisüliõpilastele töötamise eest väljamakseid 16,5 miljoni euro ulatuses.
- 16) 2018/19 õppeaasta jooksul maksid välisüliõpilased Eestis tulumaksu 2,4 miljonit ja sotsiaalmaksu 5,6 miljonit eurot.

- 17) Kõige rohkem panustasid välisüliõpilased info ja side tegevusalaga ettevõtetesse (makstud tulumaksu summa aastal 2018/19 oli 0,73 miljonit eurot)
- 18) 2017/18 õppeaastal Eestis lõpetanud välisüliõpilastest vilistlastele tegid Eesti tööandjad siin töötamise eest õppeaastal 2018/19 väljamakseid 5,8 miljoni euro ulatuses.
- 19) 2017/18 õppeaasta lõpetajad välisüliõpilased maksid Eestis 2018/19 õppeaastal tulumaksu 0,9 miljonit ning sotsiaalmaksu 1,9 miljonit eurot.
- 20) Ka vilistlased panustasid kõige rohkem info ja side tegevusalade ettevõtetesse.

LISA

Tabel 1. Välisüliõpilaste ja välisüliõpilastest vilistlaste üldarvud (EHIS isikukoodidega üliõpilased)

		Õppijad			Vilistlased	
		2016/17	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18
	KOKKU	2538	3235	3614	699	849
SUGU	Mees	1485	1904	2111	394	522
	Naine	1053	1331	1503	305	327
HARIDUSASTE	Integreeritud õpe	249	266	293	43	28
	Bakalaureuseõpe	681	861	857	185	211
	Rakenduskõrgharidusõpe	98	193	294	9	23
	Magistriõpe	1189	1535	1694	427	551
	Doktoriõpe	324	382	478	35	37
FINANTSEERIMISE VIIS	Riigieelarveline õppekoht	1154	1287	1252	351	357
	Riigieelarveväline õppekoht	1385	1951	2363	348	492
KOOL	EBS	35	35	31	7	5
	EKA ja EMTA	106	183	200	36	53
	EMÜ	185	200	227	41	21
	Mainor	5	56	277	3	2
	TÜ	731	994	1220	192	219
	TLÜ	285	362	358	73	116
	TTÜ	997	1169	1188	302	316
	Muu	195	239	117	45	117
VALDKOND	Haridus	7	35	66	0	0
	Humanitaaria ja kunstid	336	482	555	94	145
	Sotsiaalteadused, ajakirjandus ja teave	346	406	376	91	108
	Ärindus, haldus ja õigus	660	854	945	216	256
	Loodusteadused, matemaatika ja statistika	165	264	302	31	67
	Informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogiad	339	427	540	96	102
	Tehnika, tootmine ja ehitus	403	466	485	121	141
	Põllumajandus, metsandus, kalandus ja veterinaaria	159	167	182	32	17
	Tervis ja heaolu	123	134	166	17	13
	Teenindus	1	2	0	1	0
PÄRITOLUMAA REGIOON	Austraalia ja Uus-Meremaa	5	9	12	1	3
	Kariibid	8	6	8	4	2
	Kesk-Ameerika	22	37	39	7	17
	Kesk-Aasia	19	30	38	6	3
	Ida-Aafrika	14	22	27	3	2
	Ida-Aasia	120	172	179	45	52
	Ida-Euroopa	477	567	655	132	149
	Melaneesia	0	0	1	0	0

	Kesk-Aafrika	12	33	50	3	13
	Põhja-Aafrika	34	38	45	9	16
	Põhja-Ameerika	56	86	97	19	18
	Põhja-Euroopa	751	899	796	190	206
	Lõuna-Ameerika	29	48	58	5	9
	Kagu-Aasia	28	42	60	11	8
	Lõuna-Aafrika	3	1	1	1	1
	Lõuna-Aasia	281	386	573	69	80
	Lõuna-Euroopa	77	104	115	22	34
	Lääne-Aafrika	220	285	305	59	126
	Lääne-Aasia	303	386	459	93	87
	Lääne-Euroopa	78	75	76	20	23
ETTEVÖTTE VÕI ORGANISATSIOONI TEGEVUSALA	Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	2	5	4	0	1
	Mäetööstus		1	1		
	Töötlev tööstus	127	163	186	44	61
	Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine		1	3		
	Veevarustus; kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus	10	19	14	2	3
	Ehitus	6	8	8	1	1
	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	70	101	220	15	41
	Veondus ja laondus	88	116	170	32	42
	Majutus ja tootlustus	244	355	445	25	73
	Info ja side	277	342	450	110	130
	Finants- ja kindlustustegevus	109	160	154	31	41
	Kinnisvaraala tegevus	8	21	12	2	1
	Kutse-, teadus- ja tehnikaala tegevus	76	85	127	19	43
	Haldus- ja abitegevused	331	428	487	59	86
	Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	10	20	20	2	4
	Haridus	243	338	414	61	66
	Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	17	23	23	5	1
	Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	30	39	43	7	11
	Muud teenindavad tegevused	61	63	36	9	16
	ETTEVÖTTE VÕI ORGANISATSIOONI OMANDIVORM	Eesti eraõiguslik isik	574	709	875	44
KOV		33	34	41	7	6
Riik		237	319	364	130	196
Välismaa eraõiguslik isik		658	937	1164	190	277

Tabel 2. Riikide jaotus regioonidesse

Region (World Bank Development Indicators)	Riik
Australia and New Zealand	Australia
	New Zealand
Caribbean	Antigua & Barbuda
	Anguilla
	Barbados
	Cuba
	Jamaica
	Cayman Islands
	St. Lucia
	Puerto Rico
Central America	Costa Rica
	Guatemala
	Honduras
	Mexico
	Panama
	El Salvador
Central Asia	Kyrgyzstan
	Kazakhstan
	Turkmenistan
	Uzbekistan
Eastern Africa	Ethiopia
	Kenya
	Mauritius
	Rwanda
	Seychelles
	Tanzania
	Uganda
	Zambia
	Zimbabwe
Eastern Asia	China
	Hong Kong SAR China
	Japan
	South Korea
	Mongolia
	Taiwan
Eastern Europe	Bulgaria
	Belarus
	Czechia
	Hungary
	Moldova
	Poland
	Romania
	Russia
Slovakia	

	Ukraine
Melanesia	Fiji
Middle Africa	Congo – Kinshasa
	Congo – Brazzaville
	Cameroon
Northern Africa	Algeria
	Egypt
	Morocco
	Sudan
	Tunisia
Northern America	Canada
	United States
Northern Europe	Denmark
	Estonia
	Finland
	United Kingdom
	Ireland
	Iceland
	Lithuania
	Latvia
	Norway
	Sweden
South America	Argentina
	Bolivia
	Brazil
	Chile
	Colombia
	Ecuador
	Guyana
	Peru
	Venezuela
South-Eastern Asia	Indonesia
	Cambodia
	Malaysia
	Philippines
	Singapore
	Thailand
	Vietnam
Southern Africa	Namibia
	South Africa
Southern Asia	Afghanistan
	Bangladesh
	Bhutan
	India
	Iran
	Sri Lanka

	Nepal
	Pakistan
Southern Europe	Albania
	Spain
	Greece
	Croatia
	Italy
	Montenegro
	Macedonia
	Portugal
	Slovenia
	Kosovo
	Serbia
Western Africa	Côte d'Ivoire
	Ghana
	Guinea
	Liberia
	Mali
	Niger
	Nigeria
	Sierra Leone
	Senegal
	Togo
Western Asia	United Arab Emirates
	Armenia
	Azerbaijan
	Cyprus
	Georgia
	Israel
	Iraq
	Jordan
	Lebanon
	Oman
	Palestinian Territories
	Qatar
	Saudi Arabia
	Syria
	Turkey
	Yemen
Western Europe	Austria
	Belgium
	Switzerland
	Germany
	France
	Luxembourg
	Netherlands

Tabel 3. Keskmise aastane väljamakse ühe välisüliõpilase kohta

		Õppijad			Vilistlased	
		2016/17	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18
	Kokku	7077	7837	8626	13861	13679
HARIDUSASTE	Bakalaureuseõpe	5076	5687	6851	10222	11622
	Rakenduskõrgharidusõpe	6104	7391	8240		
	Magistriõpe	7504	8218	9185	14728	14072
	Doktoriõpe	8667	10162	9816		
FINANTSEERIMISE VIIS	Riigieelarveline õppekoht	7659	8509	9785	16272	16033
	Riigieelarveväline õppekoht	6540	7279	8056	10896	11750
KOOL	EBS	10741	12308	15833		
	EMÜ	6333	7714	7000		
	EKA ja EMTA	3684	4444	4189		
	Mainor		5472	7699		
	TLÜ	5532	7017	7265	10370	12143
	TTÜ	7723	8744	9987	15106	15253
	TÜ	7422	6574	7826	16623	16154
	Muu	6228	8585	9388		
VALDKOND	Humanitaaria ja kunstid	4154	4844	5328	7931	8800
	Sotsiaalteadused, ajakirjandus ja teave	5741	6406	8526	12000	13889
	Ärindus, haldus ja õigus	7299	7978	8496	12267	12240
	Loodusteadused, matemaatika ja statistika	6827	8027	7333	8182	10513
	IKT	10142	11318	11681	19706	21719
	Tehnika, tootmine ja ehitus	6540	7199	8845	14605	13587
PÄRITOLUMAA REGIOON	Ameerika	8431	8214	10978		
	Aasia	6627	7848	8731	15714	14643
	Aafrika	6738	8224	8548	12456	12031
	Ida-Euroopa	7125	6763	7151		
	Põhja-Euroopa	7727	7979	9770		
	Lõuna-Euroopa	6364	9091	7586		
	Lääne-Euroopa	9688	8421	10625		
	Euroopa (vilistlased)				12893	13939
	Muu (vilistlased)				13846	14737
ETTEVÖTTE VÕI ORGANISATSIOONI TEGEVUSALA	Töötlev tööstus	6160	7368	9505	13415	12000
	Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont	4839	4634	4094		
	Veondus ja laondus	4674	3670	3459	5926	5366
	Majutus ja toitlustus	2699	3127	3959	3200	5692
	Info ja side	7185	8483	7029	15333	12778
	Finants- ja kindlustustegevus	7822	8662	10872	13667	16000
	Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	5517	5647	7094	8000	9167

	Haldus- ja abitegevused	3720	4791	4765	8571	6517
	Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	3548	2632	4286		
	Haridus	5451	5495	5000	6271	10000
	Kunst, meelelahutus ja vaba aeg	5714	7027	5333		
	Muud teenindavad tegevused	3333	4906	5000		
	Muu	5750	5079	5147	6522	5758
	Muu (vilistlased)					
ETTEVÖTTE VÕI ORGANISATSIOONI OMANDIVORM	Eesti eraõiguslik isik	5645	5831	5711	8864	9672
	Välismaa eraõiguslik isik	6437	7215	8479	14368	12383
	Riik või KOV	4919	6197	5005	7664	8317